

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøver

i

Viborg Katedralskole

1904.

Viborg.

F. V. Backhausens Bogtrykkeri

1904.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøver

i

Viborg Katedralskole

1904.

Skolefterretninger for 1903—1904 ved Rektor Dr. phil. A. Heise.

Viborg.

F. V. Buchhausens Bogtrykkeri.

1904.

Indholdsfortegnelse.

	Side
I. Afgangs- og Aarsprøver i Juni—Juli 1903	1
II. Disciplene	11
— Disciplenes Forhold uden for Skolen	16
III. Lærerkollegiet	17
IV. Aarets Arbejde	20
V. Skolepenge, Understøttelsesmidler	42
VI. Uddrag af Skolens Regnskab	51
VII. Forberedelsesskolen	54
VIII. Fordringer til Optagelse i Skolen	57
IX. Den højere Almenskoles Ordning m. m.	61
— Kgl. Anordning om Undervisningen i Mellemskolen .	66
— Cirkulære til samtlige Rektorer og Bestyrere af de eksamensberettigede højere Almenskoler	73
X. Videnskabelige Samlinger	80
XI. Afgangs- og Aarsprøver 1904	80

I. Afgang- og Aarsprøver i Juni—Juli 1903.

Afgang- og Aarsprøverne afholdtes paa de i Indbydelsesskriftet fra ifjor meddelte Tider.

Afgangsprøven for studerende bestodes af VI Klases 9 Disciple, IV Klases Hovedeksamen af 5 Disciple, Almindelig Forberedelseseksamen af IV Realklasses 3 Disciple.

Desuden bestodes Tillægsprøve i Latin af 1 Privatist, og i Oktober og December 1903 ekstraordinære Tillægsprøver i Fransk og i Latin for Farmaceuter af 2, efter forud indhentet ministeriel Tilladelse.

I Bedømmelsen deltog paa Undervisningsinspektionens Vegne dens Formand, Professor Dr. Gertz (Latin i VI og IV), som beskikkede Censorer: Adjunkt Bjerre (Dansk og Oldnordisk i VI, Dansk i IV), Dr. phil. Bonnesen (Matematik og Naturlære i VI og IV) Cand. mag. Bøgholm (Tysk og Engelsk i VI og IV), Dr. phil. Friis (Historie i VI og IV Rl.), Adjunkt Gabrielsen (Græsk i VI), Cand. mag. J. P. Jacobsen (Fransk i VI og IV Rl.), Adjunkt Steenberg (Naturhistorie og Geografi i IV).

I November besøgte Skolen af Medlem af Undervisningsinspektionen, Dr. phil. N. Nielsen.

Udfaldet ses af omstaaende Karakterlister.

Afgangseksamen for studerende

Nr.	Sproglig historisk Retning.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Dansk Stil		Dansk og Oldnordisk.	Fransk (dobb.).
			fri.	bnd.		
1	Jens Hyldig Markvorsen, f. $\frac{28}{10}$ 82; opt. $\frac{19}{8}$ 01 i V.	Gaardejer, Torp, Mors.	mg+	mg+	ug÷	ug÷
2	Knud Lange, f. $\frac{2}{4}$ 85; opt. $\frac{19}{8}$ 97 i II.	Sognepræst, Hinge.	mg÷	mg	mg+	mg÷
3	Olaf Nergaard Jessen, f. $\frac{7}{10}$ 84; opt. $\frac{19}{8}$ 98 i III.	Sognepræst, Grønbæk.	mg	mg+	ug÷	g
4	Frederik Johannes Troels Smith, f. $\frac{25}{7}$ 85; opt. $\frac{19}{8}$ 96 i I.	Sognepræst, Viborg.	mg÷	mg	ug÷	g+
5	Christian Georg Carljohan Adolf Jacobsen, f. $\frac{14}{10}$ 85; opt. $\frac{1}{11}$ 98 i II.	Afd. Litograf. (Plejefader: Bog- handl. Jacobsen, Viborg).	mg	mg	mg	mg
Matematisk-naturvidenskabelig Retning.						
6	Mads Christian Andersen, f. $\frac{1}{3}$ 83; opt. $\frac{19}{8}$ 01 i V.	Gaardejer, Sjørring.	mg	mg÷	ug÷	mg÷
7	Jens Andersen, f. $\frac{18}{12}$ 84; opt. $\frac{19}{8}$ 97 i I.	Købmand, Viborg.	mg+	mg÷	mg÷	mg
8	Harald Thommesen, f. $\frac{20}{10}$ 85; opt. $\frac{19}{8}$ 01 i V.	Afd. Bygmester, Levring.	g+	mg÷	mg+	g
9	Karlo Bendix Thostrup, f. $\frac{2}{7}$ 86; opt. $\frac{19}{8}$ 97 i I.	Rebsslager, Viborg.	mg	mg÷	mg+	g÷

Til Første Karakter med Udmærkelse fordres mindst 105 Points, til Første

i Sommeren 1903.

Engelsk.	Tysk.	Historie (dobb.).	Latin			Græsk (dobb.).	Naturlære.		Points.	Hoved- karakter.
			skr.	læst.	ikke læst.					
mg+	»	ug	mg÷	ug÷	mg	ug	mg		105	1. Karakt. m. Udm.
mg÷	»	mg	mg÷	mg	g+	mg	mg÷		93	1. Karakt.
»	mg	ug	g+	mg÷	g+	mg÷	g		90 ¹ / ₃	1. Karakt.
g+	»	ug÷	g	mg÷	g	mg÷	mg÷		89	1. Karakt.
g+	»	mg÷	g	g+	g	mg	g		88	1. Karakt.
			Aritmetik		Geometri		Fysik			
			skr.	m.	skr.	m.	mek.	kem.		
»	mg+	mg	mg+	mg+	mg÷	g+	ug÷	mg+	97	1. Karakt.
ug÷	»	mg+	mg	g+	mg	mg	g+	mg÷	95	1. Karakt.
»	mg+	mg+	g÷	mg+	g	g+	mg	mg÷	86 ¹ / ₃	1. Karakt.
mg	»	g	mg	g	g	g	ug÷	ug÷	82 ¹ / ₃	2. Karakt.

K. 84 P., til Anden K. 70 P., til Tredie K. 56 P.

IV Klasses Hovedeksamen

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Optaget		Dansk Stil.
				Aar.	Kl.	
1	J. Johnsen.	5/2 88	Overretssagfører, Viborg.	19/8 99	i I	mg+
2	S. E. Ankjær.	14/7 88	Overretsassessor, Viborg.	19/8 99	i I	mg
3	I. Kirkegaard.	29/6 87	Skoleinspektør, Viborg.	19/8 99	i I	mg
4	K. J. Høyer.	11/9 86	Fhv. Jernstøber, Viborg.	19/8 98	i I	g+
5	J. G. C. V. V. Jacobsen.	17/9 87	Afd. Litograf. (Plejefader: Boghdl. Jacobsen, Viborg).	19/8 99	i I	g+
Tillægsprøve:						
1	J. J. Yde.	12/11 81	Afd. Gaardejer, Skjoldborg.			
Ekstraordinære Prøver i Fransk og Latin (for Farmaceuter m. fl.):						
1	H. E. Pyndt.	27/10 86	Dyrlæge, Viborg.			
2	J. K. Lauridsen.	18/1 88	Lærer, Ulfborg.			

Fjerde Klasses Hovedeksamen bestaaes med 47²/₃ P.; til Omflyttelse i 5. mindst »godt« i Dansk Stil. Til Tillægsprøverne fordres mindst »godt« i

Almindelig Forberedelses-

Nr.	Navn.	Født.	Faderens Stilling og Opholdssted.	Optaget		Dansk:	
				Aar.	Kl.	skr. (dobb.)	mdtl. (dobb.)
1	H. E. Pyndt.	27/10 86	Dyrlæge, Viborg.	19/8 98	i I	mg-	mg-
2	J. C. Klausen.	14/1 86	Gaardmand, Tørring.	19/8 01	IIIR	g	mg-
3	O. V. Egelund.	19/7 86	Skorstensfejermester, Viborg.	19/8 98	i IR	g+	mg

Til at bestaa kræves 69¹/₂ P. (med kun 2 fremmede Sprog 65 P.); til

og Tillægsprøver 1903.

Tysk.	Fransk.	Latin (dobb.).	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Aritmetik.	Geometri.	Græsk.	Fysik.	Points	
										ialt.	Afsl. Fag.
mg ÷	ug ÷	mg	mg +	ug ÷	mg +	g +	mg ÷	mg	»	76 ² / ₃	33 ¹ / ₃
mg ÷	mg	mg +	mg	g +	g	g	mg	»	mg ÷	71	31 ² / ₃
g	ug ÷	mg	g	mg +	mg ÷	tg	mg ÷	mg +	»	67	26
mg ÷	mg ÷	g +	mg ÷	mg ÷	mg ÷	g +	g +	»	g	65	30 ¹ / ₃
tg +	g	g ÷	mg ÷	mg +	g +	g ÷	mg	»	g +	56	22 ² / ₃
		mg ÷									
		mg +									
		mg +									

Kl. fordres dog 55 P. som samlet Talværdi og 20 P. i Afslutningsfagene samt hvert Fag.

eksamen 1903.

Engelsk (dobb.).	Fransk.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Naturhist.	Fysik.	Geometri.	Aritmetik.	Regning.	Orden m. skr. Arb.	Points.
g +	mg ÷	g +	g +	mg +	mg	mg +	g	tg +	tg +	mg ÷	92
mg ÷	»	g +	mg +	mg ÷	mg	mg	tg	tg	mg	mg	84 ² / ₃
g +	»	g	mg +	mg	mg ÷	mg	tg	tg +	tg	mg	80 ² / ₃

Udmærkelse kræves 120 (112¹/₃) P.

Til de skriftlige Afgangsprøver modtoges fra Ministeriet følgende Opgaver:

A. Til Afgangseksamen for studerende.

Dansk Stil (fri Opgave): Om Dagspressens Betydning og Ansvar.

Dansk Stil (bunden Opgave): B. S. Ingemanns Betydning i dansk Digtning og Aandsliv.

Oversættelse fra Latin:

Philippus tertius, rex Macedonum, sub finem vitæ omnes homines, omnia loca temporaque suspecta habebat; postremo negare propalam cœpit, satis tutum sibi quicquam esse, nisi liberos eorum, quos interfecisset, comprehensos in custodia haberet et tempore alium alio tolleret. Eam crudelitatem, fœdam per se, fœdiorem unius domus clades fecit. Herodicum, principem Thessalorum, multis ante annis occiderat; generos quoque ejus postea interfecit; in viduitate relictæ sunt filiæ singulos filios parvos habentes. Theoxena et Archo nomina iis erant mulieribus. Theoxena, multis petentibus, aspernata nuptias est; Archo Poridi cuidam, longe principi gentis Ænianum¹⁾, nupsit, et apud eum plures enisa²⁾ partus, parvis admodum relictis omnibus, decessit. Theoxena, ut in suis manibus liberi sororis educarentur, Poridi nupsit et, tanquam omnes ipsa enisa foret. suum sororisque filios in eadem habebat cura. Postquam regis edictum de comprehendendis liberis eorum, qui interfecti essent, accepit, dixit, se sua manu potius omnes interfecturam, quam in potestatem Philippi venirent. Poris abominatus mentionem tam fœdi facinoris Athenas se deportaturum eos ad fidos hospites dixit, comitemque ipsum fugæ futurum esse. Proficiscuntur ab Thessalonica Æneam ad statum sacrificium, quod Æneæ conditori cum magna cærimonia quotannis faciunt. Ibi die per sollemnes epulas consumpto, navem præparatam a Poride, sopitis omnibus, de tertia vigilia conscendunt tanquam redituri Thessalonicam; sed trajicere in Eubœam erat propositum. Ceterum in adversum ventum nequicquam eos tendentes prope terram lux oppressit; et regii, qui præerant custodiae portus, lembum³⁾ cum armatis ad retrahendam eam navim miserunt cum gravi edicto, ne reverterentur sine ea. Quum jam appropinquabant, ferox femina, ad multo ante præcogitatum revoluta facinus, venenum diluit⁴⁾ ferrumque promit et, posito in conspectu poculo stric-

tisque gladiis, »Mors« inquit, »juvenes mei, una vindicta⁵⁾ est. Viæ ad mortem hæ sunt; qua quemque animus fert, effugite superbiam regiam«. Et hostes aderant, et auctor mortis instabat. Alii alio leto absumpti semianimes e nave præcipitantur; ipsa deinde virum comitem mortis complexa in mare sese dejecit; nave vacua dominis regii potiti sunt.

1) Ænians: Indbyggerne i Byen Ænea. 2) enitor = føder. 3) lembus = hurtigsejlende Baad. 4) tilberede en giftig Drik. 5) vindicta = Befrielse.

Fransk Stil:

Victor Hugo er født i Besançon 1803, af en gammel og tapper lothringsk Familie, der er adlet paa Valpladsen. Hans Fader, der var General i Tjeneste hos Joseph Bonaparte, dengang Konge af Neapel, blev valgt til at bekæmpe Fra Diavolo, den frygtelige Røver, som indjog de italienske Egne Skræk, og hvis Bande det lykkedes ham at adsprede. General Hugo fulgte derpaa Joseph til Spanien. Der udmærkede han sig ved sin Militærkundskab og kom ikke tilbage over Pyrenæerne igen før 1814, [paa] et Tidspunkt, da Napoleon sendte ham hen at forsvare Thionville. Med en Haandfuld Folk forsvarede den modige Governør de Volde, der vare betroede til hans Bevogtning, mod hele Hære af Kosakker og Preussere.

Fjorten Aar og nogle Maaneder gammel concurrerede Victor Hugo til en akademisk Pris. Han opnaaede kun hæderlig Omtale, og det af en mærkelig Grund. De 40 Herrer¹⁾ paastod, at Kandidaten, naar han tillagde²⁾ sig denne Alder, havde gjort Nar af sine Dommere. Akademiet vilde ikke forstaa, at Poesien som Tapperheden ikke afventer Tallet af Aar. V. Hugo protesterede med sin Fødselsattest i Haanden; men det var for sent. De Herrer, der ikke mere kunde give ham en Præmie, tilstod ham deres Agtelse.

1) Messieurs les Quarante. 2) donner.

Aritmetik:

1. Løs Ligningen

$$\begin{vmatrix} x & a & b \\ a & x & b \\ a & b & x \end{vmatrix} = 0$$

med Hensyn til x, og vis, at de fundne Rødder tilfredsstillen den forelagte Ligning.

2. Find den største og den mindste Værdi, som

$$y = \frac{4ax^2 + b(x^2 - 1)^2}{(x^2 + 1)^2}$$

kan faa for reelle Værdier af x , idet a og b er reelle og desuden $a > b$.

Geometri:

1. En Omdrejningskegle og en Omdrejningscylinder er omskrevne om samme Kugle. Find Keglens Toppunktsvinkel, naar Kuglens, Cylindrens og Keglens Rumfang danner en Differensrække. Bevis dernæst, at ogsaa Arealerne af de tre Lege-
mers Overflader danner en Differensrække.

2. Af en Hyperbel er givet to Punkter P og Q , endvidere Tangenten til P samt det ene Brændpunkt F . Konstruer det andet Brændpunkt.

3. A og B er Centrene i to givne Cirkler med Radierne a og b , AA_1 og BB_1 er to paa hinanden vinkelrette Radier, og M er Midtpunktet af A_1B_1 . Find det geometriske Sted for M . — Linien AB kan tages til X -akse, og Midtpunktet af AB til Begyndelsespunkt.

Beregningsopgave:

1. En lodret Stok, der er 157 Cm. lang, kaster en Skygge paa 115 Cm. i det Øjeblik, da Solen staar lige i Syd; desuden er der givet, at Solens Deklination samtidig er $19^{\circ} 20' 5''$ (nordlig). Beregn Stedets geografiske Bredde.

2. En Embedsmand laaner 3700 Kr. Til Afbetaling af denne Gæld kan han af sine sædvanlige Indtægter kun yde 157 Kr. 25 Øre aarlig, og dette Beløb, som han første Gang betaler eet Aar efter Gældens Stiftelse, udgør netop den aarlige Rente af Gælden. Men hvert femte Aar, første Gang 3 Aar efter Gældens Stiftelse, faar han Bonus i Livsforsikringsanstalten og bliver derved i Stand til at betale et Ekstraafdrag. Hvor stort er dette, naar Gælden er helt afbetalt efter 24 Aars Forløb?

Projektionstegning:

Tegn Billederne af et regulært Oktaeder, om hvilket der er givet: at det ene Endepunkt af en Diagonal ligger i den vandrette Billedplan, at denne Diagonal danner en Vinkel paa 45° med sit vandrette Billede, at dettes Vinkel med Grundlinien er 30° , og at to af de Kanter i Oktaedret, som ikke gaar gennem noget Endepunkt af den nævnte Diagonal, er parallelle med den vandrette Billedplan. Diagonalen skal være 2 å 3 Tommer lang.

B. Fjerde Klasses Hovedeksamen og Almindelig Forberedelseeksamen.

Dansk Stil: Hvilke Dyr bør vi frede om?

Latinsk Stil (stud.):

Demosthenes, Grækernes berømteste Taler, blev født Aar 383 før Christi Fødsel. Følgende Eksempel paa hans Snildhed fortælles. En gammel Kone¹⁾, som boede i Athen, havde modtaget mange tusinde Sestertier at opbevare²⁾ af 2 Gæstevener paa den Betingelse, at hun skulde give Pengene tilbage til dem begge paa een Gang. Den ene vendte nogen Tid efter tilbage til Athen, og da han, iført Sørgedragt³⁾, kom hjem til den gamle Kone og foregav⁴⁾, at den anden var død, narrede⁵⁾ han hende og førte alle Pengene bort med sig. Kort efter kom den anden og begyndte at forlange de betroede⁶⁾ Penge af Konen. Hun kunde hverken give Pengene tilbage, ikke heller vidste hun, hvorledes hun skulde forsvare sig; hun vilde have dræbt sig selv, hvis ikke Demosthenes var kommen hende til Hjælp. Da han var bleven tilkaldt, sagde han til Manden: »Det er retfærdigt, hvad du fordrer, og Kvinden er beredt til at give Pengene tilbage; men hun vil ikke kunne gøre det, hvis du ikke fører din Kammerat hid, siden, som du selv siger, det Vilkaar blev sat⁷⁾ af eder, at Pengene ikke maatte betales til den ene uden [at] den anden [var til Stede].«

1) anus. 2) custodire. 3) sordida vestis. 4) fingere. 5) decipere. 6) deponere. 7) at sætte Vilkaar. = legem dicere. De [] staaende Ord oversættes ikke. Tallene skrives helt ud med Bogstaver.

Engelsk Version (Realisterne):

Discovery of the Gunpowder Plot¹⁾.

It was on October 26th 1605 that Lord Monteagle ordered a supper to be prepared in his house at Hoxton (now part of London), though he had not occupied it for almost a twelvemonth. By marriage he was closely connected²⁾ with Tresham, one of the principal confederates³⁾ of Guido Fawkes; and with the other conspirators he had been on friendly terms⁴⁾. He was a Catholic, and a sincere one; he had been engaged in Essex's revolt against Elisabeth's Government; however, at the accession⁵⁾ of James I he had given⁶⁾ a loyal adhesion to⁶⁾ the new king and was in high favour at court.

As he was sitting down to supper, one of his servants brought in a letter which he had been requested to hand to his master by a man whose features he was unable to distinguish in the dark autumn night. The letter was anonymous, and besought him most earnestly, for the sake of his own safety, not to attend the meetings of Parliament, but retire to his country-seat, telling him at the same time in an underhand⁷⁾ sort of way, that there was prepared a terrible blow on this Parliament from invisible hands.

Monteagle at once mounted his horse and rode off to Whitehall, where he found the Earl of Salisbury and four other Lords ready to sit down to supper. He drew Salisbury aside into another room and showed him the letter. He in his turn showed it to Lord Suffolk, and the suspicion occurred to them, that there was probably to be attempted some mischief⁸⁾ by means of gunpowder. Suffolk then remembered that under the Parliament House was a cellar, which would be a suitable⁹⁾ place for the execution of such a plan; and it was agreed that before the beginning of the session this cellar should be thoroughly¹⁰⁾ searched.

1) plot, Sammensværgelse. 2) connected, forbunden. 3) confederates, medforbundne. 4) terms overs.: Fod. 5) accession, Tronbestigelse. 6) to give adhesion to, at slutte sig til. 7) underhand, forblommet. 8) mischief, Forbrydelse. 9) suitable, passende. 10) thoroughly, grundig.

Aritmetik:

1. Løs Ligningen

$$\frac{\sqrt{x} + 4}{\sqrt{x+1} + 2\sqrt{6+1}} = \frac{\sqrt{x} - 4}{\sqrt{x+1} - 2\sqrt{6+1}}$$

2. Find det sidste Led og Leddenes Antal i en Kvotientrække, hvor det første Led er a, Kvotienten k, Summen b.

Eksp. 1. a = k = 3, b = 1092.

Eksp. 2. a = k = 3, b = 10000.

3. Dan største fælles Maal og mindste fælles Fold (Multiplum) for t_1 , t_2 og t_3 , naar

$$t_1 = 2^n \cdot 5^p \cdot 7,$$

$$t_2 = 10^n \cdot 24,$$

$$t_3 = 6^n \cdot 15^p \cdot 20,$$

hvor n og p betegner positive hele Tal, og $n < p$.

Geometri:

1. To Cirkler er givne; deres Centerlinie er større end Radiernes Sum. Konstruer en tredje Cirkel, som rører begge de givne Cirkler udvendig, og hvis Radius er lig med det Stykke af Centerlinien, der ligger mellem Cirklerne.

2. Højden paa Hypotenusen i en retvinklet Trekant er, som bekendt, Mellemproportional mellem de Stykker, hvori den deler Hypotenusen. Fremsæt og bevis den omvendte Sætning.

3. I en Trekant ABC er $\angle A$ 30° , $\angle B$ 60° og Siden BC 3". Find Siderne i Trekant $A_1B_1C_1$, naar A_1 , B_1 og C_1 er tre Punkter, der ligger henholdsvis paa BC, CA og AB, saaledes at

$$\frac{A_1C}{A_1B} = \frac{B_1A}{B_1C} = \frac{C_1B}{C_1A} = \frac{1}{2}.$$

Praktisk Regning:

1. En Boghandler lader en Bog trykke i et Oplag paa 4000 Eksemplarer. Af disse sælger han 469 i sin Boglade for 1 Kr. 40 Ø. Stykket, men iøvrigt forhandles Bogen af 10 Kolportører. De sælger henholdsvis 582, 496, 461, 406, 384, 315, 283, 218, 133 og 129 Eksemplarer; enhver af dem faar hver 12te Bog, som han sælger, gratis og desuden 25 pCt. Rabat paa Bogladepriisen. Resten af Oplaget sælges som Makulatur for 21 Øre pr. Kilo, og 31 Bøger vejer 10 Kilo. Naar nu Boghandleren tjener 628 Kr. 35 Ø. ved denne Forretning, hvor store har da hans samlede Udgifter været?

2. Af en Metalkugle, hvis Diameter er $3_{,186}$ Fod, og hvis Vægtfylde er $6_{,12}$, bortskæres et Stykke, der vejer $507_{,62}$ Pd. hvorefter Resten omsmeltes til en ny Kugle. Hvor stor bliver dennes Diameter?

Rumfanget af en Kugle med Radius r er lig $\frac{4}{3} \pi r^3$. Vægten af en Kubikfod Vand er $61_{,83}$ Pd.

II. Disciplene.

Ved Afslutningen af Discipellisten i forrige Aars Indbydelsesskrift (Maj 1903) havde Skolen 98 Disciple.

Inden 19. August s. A. udgik foruden de tidligere

nævnte 9 Dimittender af VI Kl. og 3 Dimittender af IV Realklasse desuden af IV Kl. J. Georg Chr. V. Jacobsen, af III st. P. M. Smith, af III Rl. N. Chr. F. A. Faurholt, Henrik Lange, af II st. Otto J. Høyer, af II Rl. Knud J. D. Petersen og Ludvig Chr. Petersen, af I Rl. Frederik N. Jensen, saa at Afgangen i det hele udgjorde 20 Disciple.

Af nye Disciple optoges i alt 41, saa at det nye Skoleaar begyndte med 119 Disciple.

I Aaret genoptoges 1 Discipel (Knud J. D. Petersen) og udmeldtes 4, nemlig, 1. November Knud Jespersen Høyer, af V Kl., til 1. April Viggo Borup, af III Rl., Carl K. H. Knudsen og Viggo A. Bønning af I Rl.

Discipeltallet var saaledes 1. April 1904 i alt 116.

I Forberedelsesklassen er der desuden 16 Disciple.

Af disse er 64 studerende, nemlig 22 af sproglig-historisk Retning, 20 af matematisk-naturvidenskabelig Retning, 22 studerende i II og I Kl. — Realisternes Antal er 38. — I Mellemskoleklassen er der 14 Elever.

Af samtlige Elever er der 10 kvindelige (2 i V Kl., 1 i III stud., 2 i II st., 2 i I Realklasse, 3 i 1ste Mellemskoleklasse), alle efter Aarsprøven optagne ved ministeriel Bevilling af 16. Juli f. A.

I nedenstaaende Fortegnelse er Eleverne ordnet efter Bogstavrækken, ved de nyoptagne er Fødselsdag og Fødselsaar angivet. Hvor intet Hjemsted tilføjes, er dette Viborg.

VI.

- spr. 1. Jensen, H. Folmer E. (fhv. Lærer J.).
 — 2. Jensen, Martin (Boelsmand J., Sæby S., Salling).
 — 3. Jensen, Niels Kristian (Gaardejer J., Binderup).
 — 4. Ploug, J. Chr. Marius J. (Lærer P., Skringstrup).
 — 5. Rye, Hans C. (Birkedommer R., Hørsholm).

- mat.** 6. Jespersen, J. Christian (Murmester J.).
 — 7. Rokkjær, Ejnar (Lærer R., Øls S.).
 — 8. Schneevoigt, Rasmus Chr. (Fabrikant S.).
 — 9. Willesen, Lauritz D. G. (Møllejer W., Nørremølle).
 — 10. Yde, Jacob Jensen (afd. Gaardejer Y., Skjoldborg S.).

V.

- spr.** 1. Johnsen, Jon (Overretssagfører J.).
 — 2. Kirkegaard, Immanuel (Skoleinspektør K.).
mat. 3. Ankjær, Stephan E. (Overretsassessor A.).
 — 4. Laage Petersen, Edith, f. 15. Oktbr. 1886 (Overlærer P.).
 — 5. Skaarup, Peder Madsen, f. 25. Septbr. 1886 (Huscjer S., Skjoldborg S.).
 — 6. Werner, Sigrid Gudrun, f. 22. April 1886 (Gymnastiklærer W.).

IV.

- spr.** 1. Borchersen, Hjalmar Morell (Sagfører B., Hammel).
 — 2. Hansen, Valdemar, f. 18. Febr. 1885 (Gaardejer H., Tørring S.).
 — 3. Jessen, Johannes N. (Sognepræst J., Grønbæk).
 — 4. Kjær, Kristen Vestergaard, f. 17. Decbr. 1885 (Lærer K., Ullits).
 — 5. Lange, Aage (Sognepræst L., Hinge).
 — 6. Møller, Kristian, f. 7. Juli 1887 (Frimenighedspræst M., Klim S.).
 — 7. Nielsen, Kaj (Proprietær N., Fastruplund).
 — 8. Schack, Carl S. M. (Forpagter S., Skjern v. Ulstrup).
mat. 9. Jacobsen, Sven M. J. J. P. (afd. Litograf J., København).
 — 10. Krog, Harald A. C. (Læge K., Herning).
 — 11. Roslev, Peder J. E. (Gaardejer R., Tøndering S.).
 — 12. Ussing, Carl Emil (Købmand U.).
Real. 13. Christensen, J. F. C. Albert (Stabssergent C.).
 — 14. Christensen, Peder (Stationsforstander C., Skals).
 — 15. Dragheim, Andreas L. (Barber D.).
 — 16. Jensen, Jens N. L. (Gaardejer J., Hørup).
 — 17. Rind, Orla A. (Læderhandler R.).

III.

- spr.** 1. Bendtsen, Alfred P. (Postbud B.).
 — 2. Lange, Poul (Broder til Nr. 5 i IV Kl.).

- spr.** 3. Nissen, Aage, f. 2. Maj 1889 (Sognepræst N., Ø. Jølby, Morsl.)
 — 4. Ræder, Auguste Cæcilie f. 17. Septbr. 1888 (Hofjægermester R., Palstrup).
 — 5. Smith, Daniel P. H. (Sognepræst S.).
 — 6. Stenstrup, J. O. Poul R. (Sognepræst S., Bøvling).
 — 7. Windeballe, P. V. Emil, Stationsforst. W., Aalestrup).
mat. 8. Dederding, Poul V. (Kaptajn D.).
 — 9. Guldager, Erik (Bogholder i Kreditforeningen G.).
 — 10. Jakobsen, Jakob Chr. (Pakmester J.).
 — 11. Johnsen, Find, f. 3. April 1889 (Broder til Nr. 1 i V).
 — 12. Købke, Johan Peter (Fabrikant K., Søndermølle).
 — 13. Sander, Steffen (Overretsassessor S.).
 — 14. Spreckelsen, Poul L. B. (Fabrikant S.).
Real. 1. Faurholt, Th. Carl (Overretsassessor F.).
 — 2. Gliemann, Vilhelm (Apoteker G.).
 — 3. Glud, Povl (Sagfører G.).
 — 4. Hagensen, Martin (Proprietær H., Volstrup).
 — 5. Handberg, Aage L. (Skomagermester H.).
 — 6. Haxthausen, Johannes E. (Oberst H.).
 — 7. Jensen, Peter Sigfred (Gaardejer, J. Seest v. Kolding).
 — 8. Kirkegaard, Johannes B. (Broder til Nr. 2 i V).
 — 9. Laursen, H. H. Johannes (Ejer af Rindsholm Mølle L.).
 — 10. Leth-Espensen, Marx (Branddirektør L.—E.).
 — 11. Petersen, Hans S. D. (Vatfabrikant P.).
 — 12. Reinath, Erik Stapf Christensen (Postmester R.).
 — 13. Serup, Søren A. (Husmand S., Almind S.).

II.

- stud.** 1. Christensen, Jens Christian (Træhandler C., Mammen).
 — 2. Haase, Jørgen (Stationsforstander H., Højslev).
 — 3. Heise, Frederik B. B. (Overretssagfører H.).
 — 4. Johnsen, Steingrim (Broder til 11 i III).
 — 5. Krogh, H. Christian (Tobaksfabrikant K.).
 — 6. Nielsen, J. Olaf K. (afd. Lærer N., Frederiksborg).
 — 7. Pedersen, H. Edv. Gade (Forpagter P., Carlslyst, Vinge S.).
 — 8. Petersen, Karl P. O. (Broder til Nr. 11 i III).
 — 9. Ravn, Henrik (Gaardejer R., Knud).
 — 10. Rendtorff, M. Gustav H. O. (fhv. Proprietær R.).
 — 11. Sander, Poul Martin (Broder til Nr. 13 i III).
 — 12. Smith, Vilhelm H. (Broder til Nr. 5 i III).

- stud.** 13. Sørensen, Johannes J. (Karetmager S. i Hjermind).
 — 14. Tolderlund, Ellen Hedvig Margrete, f. 26. April 1890
 (Borgmester T.).
 — 15. Thomsen, Svend Aage W. (Købmand Th.).
 — 16. Tulstrup, Søren N. (Gaardejer T., Tulstrup, Le S.).
 — 17. Ørum, Kaja, f. 5. Juni 1889 (Herredsfuld­mægtig Ø.).
- Real.** 1. Andersen, Christian (Købmand Fr. A.).
 — 2. Brandt, Victor Emil, f. 26. Novbr. 1838 (fhv. Lærer B.).
 — 3. Hansen, Harry S. E. (Oversergent H.).
 — 4. Krabbe, Torben (Jægermester K., Hald Hovedgaard).
 — 5. Laursen, Daniel (Proprietær L., Hemmestrup).
 — 6. Pedersen, Christian B. (Gæstgiver P.).
 — 7. Petersen, Knud Jørgen Dansøn, f. 10. Juli 1887 (Broder til Nr. 11 i III).
 — 8. Petersen, Kristian M. (Købmand P.).

I.

- stud.** 1. Christensen, Christian Skovby, f. 1. Jan. 1891 (Købmand Holger C.).
 — 2. Geill, Flemming, f. 7. Jan. 1892 (Overlæge G.).
 — 3. Gjeddebæk, Harald N., f. 19. Aug. 1890 (Købmand G.).
 — 4. Morville, N. Georg K., f. 25. Marts 1891 (Skovrider M., Skalmstrup).
 — 5. Sørensen, Julius, f. 7. Jan. 1889 (Købmand S., Durup, Salling).
- Real.** 6. Christensen, Ernst Søren Bech, f. 3. Oktbr. 1891 (Bager C.).
 — 7. Jessen, Harald Nergaard, f. 30. Aug. 1891 (Broder til Nr. 3 i IV).
 — 8. Larsen, Jens Frederik (Grosserer L.).
 — 9. Leth-Espensen, Peter S. (Broder til Nr. 10 i III).
 — 10. Lund, Kristian Agerskov, f. 18. Aug. 1890 (Proprietær L., Randrup).
 — 11. Mikkelsen, Martin Peter, f. 14. April 1890 (Gaardejer, M., Mammen S.).
 — 12. Møller, Louis, f. 11. Maj 1891 (Redaktør M.).
 — 13. Pape, Vilhelm Christian, f. 9. Juli 1890 (Forpagter P., Asmild Kloster).
 — 14. Laage Petersen, Kate, f. 5. Septbr. 1890 (Søster til Nr. 4 i V.).
 — 15. Preisler, Karen Ragnhild Holst, f. 28. Febr. 1891 (Købmand P.).

- Real.** 16. Sørensen, Søren Kristen, f. 29. April 1889 (Gaardejer S., Stanghede).
 — 17. Werner, Eigil Gunnar, f. 17. April 1890 (Gymnastiklærer W.).

I Melleml.

1. Christensen, Holger Olivarius August, f. 28. Novbr. 1891 (Broder til Nr. 1 i I.).
2. Guldager, Holger, f. 23. Juni 1892 (Broder til Nr. 9 i III.).
3. Grønning, Jens Kristian, f. 18. Juni 1890 (Lærer G., Loldrup).
4. Hellner, Christian Alfred, f. 19. Juni 1892 (Murmester H.).
5. Helweg-Larsen, Else Benedikte, f. 22. Januar 1891 (Stiftsprovst H-L.).
6. Hvilsom, Knud Emil Frederik, f. 19. Aug. 1891 (Læge H., Ans, Grønbæk S.).
7. Jensen, Niels Christian, f. 9. Juni 1891 (Gæstgiver L. J.).
8. Nielsen, Folmer, f. 2. Juni 1892 (Broder til Nr. 7 i IV.).
9. Olsen, Elise Dorothea, f. 5. April 1891 (Overlærer O.).
10. Pehrsson, Axel Henrik Carl, f. 12. Juli 1892 (Bryggeribestyrelse P.).
11. Laage Petersen, Fanny, f. 15. Decbr. 1892 (Søster til Nr. 14 i I.).
12. Reinath. Ib Stapf Christensen, f. 21. Decbr. 1892 (Broder til Nr. 12 i III.).
13. Rendtorff, Theodor Herman Otto, f. 15. Juni 1892 (Broder til Nr. 10 i II.).
14. Sveistrup, Povl Kristian Peter, f. 31. Maj 1892 (Herredsfoged S.).

Disciplenes Forhold udenfor Skolen.

Overensstemmende med den i Indbydelsesskriftet for Aar 1894 S. 62 aftrykte ministerielle Skrv. af 5. Maj 1893 henledes Forældres og Værgers Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at Disciplene altid anbringes i fast Pension, hvor der kan føres tilbørligt Tilsyn med dem.

Ligeledes henledes Opmærksomheden paa de ogsaa i de senere Aar indskærpede Bestemmelser i Plakat af 28. November 1828 og i ministeriel Skrv. af 7. Februar 1851, ifølge hvilke Skolen, overensstemmende med Skoleloven af 1809, er forpligtet til at forbyde sine Disciple at besøge Værtshuse eller lignende Steder paa egen Haand, lige som det ved nævnte Plakat er forbudt enhver, der driver Næring som Værtshusholder, Kromand, Billardholder, Konditor, Restavratør eller Gæstgiver, at tillade nogen Discipel af de lærde Skoler at sidde i deres Huse for at drikke eller der at forsamle sig eller have noget Slags Spil, af hvad Navn nævnes kan (jfr. Skolelovene for Skolen § 29).

Udenfor Selskab med Forældre, eller dem, der træde i disses Sted, maa ingen Discipel uden Skolens Tilladelse tage Del i offentlige Baller, Maskerader eller Danseøvelser. — Det følger af Disciplens hele Stilling til Skolen, at han ikke kan optræde offentlig ved Koncerter, Teaterforestillinger eller lignende Lejligheder uden Skolens Tilladelse, der for øvrigt i disse Tilfælde i Reglen vil blive nægtet (jfr. Skolelovens § 31).

Offentlig Tobaksrygning af Skoledisciple anses ifølge Skolelovens § 30 som upassende og kan medføre Paatale.

Opmærksomheden henledes paa, at Sygemeldelser maa tilstilles Skolen straks ved Sygdommens Begyndelse, og ikke først ved dens Ophør.

III. Lærerkollegiet.

Efter 19. Juni 1903, da forrige Aars Indbydelsesskrift sluttedes og hvori de sidste Udnævnelser vare omtalte

(S. 81), er der foregaaet nedenfor nævnte Forandringer med Lærerpersonalet.

Ved Skrivelse af 16. Juli f. A. indvilgede Ministeriet i, at der efter derom fremkomne Ansøgninger optoges 10 kvindelige Elever i Skolen, deraf 3 i den nye Mellemskoleklasse, 7 i den gamle Skoles Klasser. Da det var ønskeligt, at der af den Grund benyttedes kvindelige Lærerkrafter ved Skolen, men da der kun var 3 kvindelige Elever i Mellemskolen og der saaledes ikke kunde skaffes et passende Timetal til en fast Lærerinde, indstillede Rektor, at to af de Lærerinder, der har haft Timer i Forberedelsesskolen, rykkede op i 1ste Mellemskoleklasse med deres respektive Fag. Som Følge deraf antoges Fru Mortensen f. Lemming, til Timelærerinde i Regning med 4 ugentlige Timer, Frøken Heise som Lærerinde i Dansk med 5 Timer, begge dog kun foreløbig for et Aar. Fra Oktober antoges tillige Fru Børresen som Gymnastiklærerinde for de kvindelige Elever med 3 Timer, ligeledes kun for indeværende Skoleaar.

Under 15. April 1904 er Adjunkt Møller allernaadigst udnævnt til Overlærer.

Paa Grund af Sygdom tilstodes under 13. Oktober Overlærer Ramsgaard indtil videre Fritagelse for de af ham besørgede 29 ugentlige Timer. Som Vikariat overdroges mundtlig Latin i IV Kl. til Timelærer, Cand. mag. Sixhøi, latinsk Stil (mundtlig) til Overlærer Olsen, Græsk i IV Kl. til Adjunkt Thorsen, Tysk i VI og IV st. Klasse til Adjunkt Loft, i V, III og I studerende Klasse og III Realklasse til Sproglærerinde Frk. Clement, Tysk i 1ste Mellemskoleklasse til Timelærerinde Fru Mortensen.

Efter Januar har Overlærer Ramsgaard atter kunnet begynde at overtage sine Timer; dog besørger Tysk-timerne i III og I stud. Klasse og i III Realklasse samt

i 1ste Mellemskoleklasse samt de latinske Stiløvelser i IV Klasse af Vikarerne indtil Skoleaarets Slutning.

Som Følge heraf er Undervisningstimerne fortiden fordelte saaledes:

Rektor, Dr. phil. Heise: Dansk i VI og V, Historie i VI, V, IV stud. Klasse, i alt 13 Timer ugentlig (fra April 14 Timer).

Overlærer Ramsgaard: Tysk i VI, V, IV st., Latin i IV, Græsk i III Kl. 16 ugentlige Timer.

Overlærer Petersen: Fysik i VI spr. og mat., V spr. og mat., IV og III m. + r., geom. Tegn. i III m. + r., Tilsyn i Fællessangtimen, i alt 23 Timer; desuden Skolens Inspektor og fra 16. Marts Skolens Kasserer.

Overlærer Olsen: Græsk i VI, V, Latin i V, I, Historie i IV Rl., III Rl., I Mellemskoleklasse; desuden Tilsyn med Eftersiddere, 2 Timer ugentlig, i alt 36 Timer, (desuden mundtlig Stil med IV st. Kl.). Skolens Bibliotekar.

Overlærer Møller: Matematik i VI m., II st., II Rl., Skrivning i IV Rl., III Rl., II, I, Tegning i IV Rl. og III Rl., II Rl., I Rl., i alt 30 Timer.

Adjunkt Thorsen: Oldnordisk (og Svensk) i V og VI Kl., Oldkendskab i VI og V, Latin i III, Dansk i IV og IV Rl., III st., II st., I, Græsk i IV, i alt 29 Timer.

Adjunkt Mørtensen: Geografi og Naturhistorie i alle Klasser, i alt 28 Timer.

Adjunkt Lomholt: Matematik i V m. IV, III st., III Rl., I, geom. Tegning i IV m. + r., Sløjd i 1ste Mellemskoleklasse, i alt 35 Timer. Desuden Eftermiddagssløjd (8 Timer fra 1. Oktbr. til 30. April). Roning.

Adjunkt Loft: Religion i hele Skolen, Tysk i IV Rl., II st., II Rl., Dansk i III Rl., II Rl., Historie i III st., II Rl., i alt 29 Timer.

- Konstitueret Adjunkt Fr. Hansen: Latin i VI, II, Fransk i III st., III Rl., Engelsk i III Rl., II Rl., Historie i II st., I, i alt 33 Timer.
- Timelærer, Cand. mag. Sixhøi: Fransk i VI, V, IV, II st., II Rl., I, Engelsk i VI, V, IV Rl., I Rl., i alt 30 Timer.
- Gymnastiklærer Brüggmann: Gymnastik i VI—I samt 1ste Mellemskoleklasse, i alt 27 Timer. — Riffelskydning. — Eftermiddagssløjd med yngste Hold (4 Timer).
- Gymnastiklærer Werner: Gymnastik VI—I, Skrivning og Tegning i 1ste Mellemskoleklasse, i alt 27 Timer. Riffelskydning.
- Timelærer, Kaptajn Seehusen: Sang, 5 Timer.
- Timelærerinde Fru Mortensen f. Lemming: Regning i 1ste Mellemskoleklasse, 4 Timer, fra Oktober: Tysk i samme Kl., 4 Timer.
- Timelærerinde Frk. Heise: Dansk i 1ste Mellemskoleklasse, 5 Timer.
- Timelærerinde Fru Børresen: Gymnastik med kvindelige Elever (fra 1. Oktbr.), 3 Timer.
- Sproglærerinde Frk. Clement som Vikar for Overlærer Ramsgaard: Tysk i III st., III Rl., I, i alt 6 Timer.

IV. Aarets Arbejde.

Omstaaende Tabel viser, hvorledes Timerne har været fordelte i de forskellige Fag.

I Skoleaarets Løb er i de forskellige Fag følgende Pensa gennemgaaede:

Timefordelingen i Skoleaaret 1903—1904.

Fagene.	Katedralskolen.														Forberedelsesklasse.			
	VI		V		IV			III			II		I			I mellemklasse.	Ugentlige Læretimer i alt.	
	spr.	mat.	spr.	mat.	spr.	mat.	Rl.	spr.	mat.	Rl.	st.	Rl.	st.	Rl.				
Dansk	3	(3)	2	(2)	(2)	(2)	3	2	(2)	2	3	3	3	(3)	5	26	6	
Oldnordisk	1	(1)	2	(2)	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	3	»	
Latin	8	»	8	»	8	(8)	»	7	(7)	»	6	»	6	»	»	43	»	
Græsk	6	»	6	»	4	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»	20	»	
Oldkendskab	»	2	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	4	»	
Tysk	2	(2)	2	(2)	2	(2)	2	2	(2)	2	2	2	(2)	5	23	»		
Engelsk																	»	4
Fransk	3	(3)	3	(3)	2	(2)	(2)	3	(3)	3	3	3	4	(4)	»	24	»	
Religion	1	(1)	1	(1)	1	(1)	(1)	1	(1)	1	2	2	2	(2)	2	13	2	
Historie	3	(3)	3	(3)	2	(2)	3	2	(2)	3	3	3	2	(2)	2	26	3	
Geografi	»	»	»	»	2	(2)	(2)	2	(2)	2	2	2	2	(2)	2	14	2	
Naturhistorie	»	»	»	»	2	(2)	(2)	2	(2)	2	2	2	2	(2)	2	14	2	
Matem. og Regn.	»	9	»	11	(5)	7	(7)	5	(7)	7	6	6	5	(5)	4	60	5	
Naturlære	3	6	3	4	»	2	(2)	»	(2)	2	»	»	»	»	»	20	»	
Skrivning	»	»	»	»	»	»	I	»	»	(1)	I	(I)	2	(2)	2	6	4	
Tegning	»	»	»	»	»	»	I	»	»	(1)	»	2	»	2	1	6	2	
Sløjd	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	2	2	»	
Klassetimer	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	27	324	26	
Sang	2										2		2		2		5 ¹⁾	
Gymnastik	4				5			5			4		4		3		26 ²⁾	
I alt...	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	32	355	31	

¹⁾ En Sangtime er fælles for alle Klasser. ²⁾ Deraf en Fællestime om Lørdagen for Ikke-Sangere samt en Time til Sportsøvelser Lørdag Eftermiddag.

Dansk.

I. Melleml. (5 T.; Frk. *Heise*). Oplæsning efter Slomanns Læsebog III; mundtlig Genfortælling af det læste. Flere Digte lærte udenad. Analyseøvelser paa Tavlen; hertil benyttet Mikkelsens Sproglære for Forberedelsesskoler som Grundlag. For og af Klassen læst flere Sagn, Eventyr o. lign. 1 à 2 Stile om Ugen (Genfortælling, Diktat, Afskrift).

I Kl. (3 T.; Adj. *Thorsen*). Oplæsning og Analyse efter F. Christensens Læsebog I; hertil benyttet Mikkelsens Sproglære for Forberedelsesskoler. Nogle af Digtene i Læsebogen er lærte udenad. Det meste af Arentzens nordiske Mytologi er gennemgaaet. En Genfortællingsstil om Ugen, af og til Diktat.

II st. Kl. (2 T.; Adj. *Thorsen*). Som Læsebog er benyttet F. Christensen II; lejlighedsvis Grammatik, til Dels med Benyttelse af Skoletavlen. Et Par af Læsebogens Digte er lærte udenad. Af Arentzens nordiske Mytologi er Afsnittet om Helsesagnene læst (med nogle dertil hørende Eddasange). Af eller for Eleverne er — foruden mange mindre Ting af forskellige Forfattere — oplæst Oehlenschlägers Ørvarods Saga og Hauchs Halldor. En Stil ugentlig, dels Genfortælling, dels friere Stile, hentede fra Undervisningsstoffet; enkelte Gange Diktat.

II Realkl. (2 T.; Adj. *Lofst*). F. Christensens Læsebog II anvendt til Oplæsning. Det meste af Mikkelsens Sproglære for Realskoler gennemgaaet. Højt-læsning af »Landsbybørnene« og af enkelte Fortællinger af Carit Etlar.

For Klassen er oplæst: Den politiske Kandestøber, Aprilsnarrene, De uadskillige, Mester og Lærling, Genboerne o. lign. Gennemsnitlig 1 Stil ugentlig.

III st. Kl. (2 T.; Adj. *Thorsen*). 1 Stil ugentlig

i Begyndelsen en længere Genfortælling, senere frie Stile. Baade her og i IV Klasse benyttes Skoletavlen meget ved forefaldende Lejligheder (hvor det gælder om at anskueliggøre sproglige Fænomener o. lign.). Sechers græske Mytologi er gennemgaaet (med herhen hørende Billedstof). Af Læreren eller Disciplene er oplæst Sange af Iliaden og Odysseen; desuden bl. a. adskillige af Blichers Noveller og Hostrups Komedier.

III Realkl. (2 T.; Adj. *Loft*). Fengers Læsestykker anvendt til Oplæsning og Analyse. Af Literatur er gennemgaaet (foruden et Par Sange af Iliaden): Holberg: Henrik og Pernille, Barselstuen og Det arabiske Pulver; Oehlenschläger: Tordenskjold og De italienske Røvere; Chr. Winther: Werner; Hostrup: Mester og Lærling; Heiberg: Aprilsnarrene og De uadskillige; Blicher: Hosekræmmeren. 1 Stil ugentlig.

IV Kl. (2 T.; Adj. *Thorsen*). Følgende Digterværker er oplæste: Holberg: Jeppe paa Bjerget, Den pantsatte Bondedreng og Det lykkelige Skibbrud; Oehlenschläger: Hakon Jarl; Fru Gyllembourg: Den magiske Nøgle og De lyse Nætter; Blicher: Fjorten Dage i Jylland; Hauch: Æren tabt og vunden; Heiberg: Syvsoverdag, Nej; Hertz: Sparekassen; Hostrup: En Spurv i Tranedans. 1 Stil hveranden Uge.

IV Realkl. (1 T.; Adj. *Thorsen*). I Realklassen er benyttet Fengers Læsestykker I. Analyse paa Grundlag af Mikkelsens Sproglære for Realskoler.

Til Alm. Forberedelseseksamen opgives: Holberg: Jeppe paa Bjerget og Det lykkelige Skibbrud; Oehlenschläger: Hakon Jarl; Hauch: Æren tabt og vunden; Heiberg: Syvsoverdag; Hertz: Sparekassen; Hostrup: En Spurv i Tranedans. Desuden af Fengers Læsebog S. 117—153, 208—259, 286—314.

V Kl. (2 T.; Rektor *Heise*). Literaturhistorie med Rønnings Bog til Grundlag indtil Rationalismens Tids-

alder Læst flere Eddasange, Stykker af Nials Saga m. m.; en Del Folkeviser og forskellige Prøver af den ældre Literatur efter Sigurd Müllers Haandbog. Holberg: Den politiske Kandestøber og Erasmus Montanus, nogle Epistler m. m. — Hidtil 15 Stile. — 12 Timer Svensk efter Hammerichs Læsestykker (Adj. *Thorsen*).

VI Kl. (3 T.; Rektor *Heise*). Literaturhistorie med Rønnings Læsebog til Grundlag fra Rationalismens Tidsalder til Nutiden; det tidligere genlæst. Særlig er dvælet ved Folkeviserne, navnlig de historiske. Dels i V, dels i VI Kl. er læst en Del Eddasange, Stykker af Nials Saga m. m., en Del Folkeviser, flere Epistler af Holberg samt Erasmus Montanus og Jacob v. Tybo; Ewald: Levned og Meninger (m. m.); Wessel: Kærlighed uden Strømper (m. m.). Nogle af P. A. Heibergs Viser; Baggesen: Stykker af Labyrinten; Oehlenschläger: Hakon Jarl, St. Hansaftenspil, Aladdin, Guldhornene (m. m.); P. Møller: Lægdsgaarden, en dansk Students Eventyr; Chr. Winther: Murad, Henrik og Else; Stykker af Hjortens Flugt m. m.; J. L. Heiberg: en Sjæl efter Døden; Hertz: Kong Renés Datter; Paludan-Müller: Danserinden, Stykker af Adam Homo. — 12 Timer Svensk (i V Kl.). — I alt 12 Stile.

Oldnordisk (Adj. *Thorsen*)

V Kl. (2 T.). Wimmers Læsebog, S. 16—36 og 41—60. Sammes Grammatik.

VI Kl. (3 T.). Wimmers Læsebog, S. 16—36; 41—53; 55—107. Sammes Grammatik.

Til Afgangseksamen opgives: Wimmers Læsebog, S. 1—36; 41—53; 55—107; 114—18. Heraf opgives til Overhøring: S. 16—36; 41—53; 61—73; 114—18.

Latin.

I st. Kl. (6 T.; Overlærer *Olsen*). Hele Mikkelsens Læsebog. Bøjningslæren dels efter Skemaet i samme Bog, dels efter Madvig.

II st. Kl. (6 T.; kst. Adj. *Hansen*). Listovs Udvalg af Cornelius Nepos. Sproglæren efter Madvig 1 Skolestil samt mundtlig Stil hver Uge.

III st. Kl. (7 T.; Adj. *Thorsen*). Cæsars Gallerkrig 2. Bog. Ciceros 3. katilinariske Tale Kap. 1—6. Blochs Udvalg af Ovid: Deucalion og Europa, Madvigs Syntaks. Omtrent en Snes Stile, mundtlig Stil.

IV st. Kl. (7 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Cæsars Gallerkrig I, 30—43, III og IV (med Undtagelse af Kap. 16). Cicero in Catilinam I, 10—13, II, III og IV, pro lege Manilia 1—10. Ovids Forvandlinger (Blochs Udgave): Verdensaldrene, Deucalion, Europa, Ino og Athamas, Pyramus og Thisbe samt Orpheus. Sproglæren efter Madvig. — Fra midt i Oktober to Timer egentlig mundtlig Stil.

Til Overhøring opgives: Cæsars Gallerkrig I, 10—13, III og IV (med Undtagelse af Kap. 16). Cicero in Catilinam I, 10—13, II, III og IV, 1. Ovid: Deucalion, Europa, Cadmus, Ino og Athamas 62—125 samt Pyramus og Thisbe.

V spr. Kl. (8 T.; Overlærer *Olsen*). Ciceros 4. Tale imod Verres. Livius I. Sallusts Catilina. Horats's Oder II, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18; III, 1—6, 9, 11, 16, 26, 30. Madvigs carmina selecta: Catul 1—9, 11, 12; Tibul 1, 2, 4; Ovid 3, 4, 5; Martial. — Uden Forberedelse: Cæsars Gallerkrig VI; Flemmers Sølvalderens Forfattere S. 3—30; Henrichsens Versioner S. 1—46. En Version egentlig.

VI spr. Kl. (8 T.; kst. Adj. *Hansen*). Cicero: Cato major (undtagen Kap. 15). Seneca i Udvalg ved

Gertz II S. 1—75. Tacitus i Udvalg ved Bricka og Thomsen S 76—87. Sallusts Catilina Kap. 50—ud. Horats's Breve I og II. Horats's Oder I 1—3, 6—24, 26, 27, 29—35, 37—38; II 1—4, 6. Af Madvigs Carmina selecta: Catullus. En Version ugentlig, Rafns Literaturhistorie. Thomsens Antikviteter. Dimittenderne have desuden i forrige Skoleaar læst: Ciceros Taler for Roscius og det maniliske Lovforslag. Livius I. Sallusts Catilina: Kap. 1—50. Virgils Æneide I og II. Heraf opgives til Overhøring: Ciceros Tale for Roscius Kap. 6—42.; Tale for det maniliske Lovforslag: 2, 6—16. Seneca: Udv. ved Gertz S. 1—35. Livius I Kap. 9—16, 22—30, 46—48, 56—ud. Sallusts Catilina Kap. 5—46. Virgils Æneide II. Horats's Oder I 1—3, 6—24, 26, 27, 29—35, 37, 38 II 1—4, 6. Horats's Breve I 1—5, 7—9, 12—14, 17—20 II 1. Madvigs Carmina selecta: Catullus. Kursorisk er læst: Cæsars Gallerkrig 6. Bog. Flemmers Sølvalderens Forfattere S. 1—86, 157—176. Henrichsens Versioner S. 132—197.

Græsk.

III spr. Kl. (4 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Som Forberedelse er læst Sætninger af Bergs Forskole sammen med Berg og Hudes Formlære. Levy og Velschows Læsebog Stykkerne 1—6, 9, 11—12, 15 og 17—25. (Kun disse Stykker opgives til Eksamen).

IV spr. Kl. (4 T.; Adjunkt *Thorsen*). Levy og Velschows Læsebog S. 46—63 og 102—127. Homers Odysse 10. Formlæren efter Berg og Hude.

V spr. Kl. (6 T.; Overlærer *Olsen*). Homers Odysse I, II, III, IV, X, XI 1—234, 465—640. Herodot i Udvalg ved Levy S 1—57, 75—100, 140—159. Berg og Hudes Formlære. Sechers Mytologi og Literaturhistorie. Christensens Antikviteter. I dansk

Oversættelse gennemgaaet: Homers Iliade I, VI 236—529, XXII. Odysseen XXII. Sofokles's Antigone; Euripides's Alkestis; Aristofanes's Frøerne.

VI spr. Kl. (6 T.; Overlærer *Olsen*). Platons Apologi. Demosthenes's olynthiske Taler. Xenofons Memorabilier I, 1—2. Lukians Filopseudes. Petersen og Hudes Antologi: Elegierne af Kallinos, Tyrtaios 1, 2, 4, Mimnermos 1—4, Solon 1 og 4, Xenofanes 2, Theognis 1, 2, 7, 8, 9; Epigrammerne af Simonides 1—8, Aischylos, Platon 1—3, Demosthenes, Asklepiades; de anakreontiske Digte; Skolierne 1, 5. Christensens Antikviteter. Sechers Literaturhistorie.

Dimittenderne have desuden i forrige Skoleaar læst: Homer, Odysseen I, II, III, IV, IX, XI 1—234, 465—640. Herodot i Udvalg ved Levy S. 1—57, 75—100, 140—159. — Heraf opgives til Eksamen: Homer, Odysseen I, II, III, XI 1—234, 465—640; Herodot i Udvalg ved Levy S. 1—57. (Af attisk Græsk og Antologien opgives alt, hvad der er læst i VI Kl.).

I dansk Oversættelse er dels i forrige, dels i sidste Skoleaar gennemgaaet: Homer, Odysseen XXII, Iliaden I og XXII samt delvis VI; Æskylos's Perser; Sofokles's Antigone; Euripides's Alkestis og Medea; Aristofanes's Frøerne og Skyerne; Thukydid II 47—66, VI 26—53.

Oldkendskab (Adj. *Thorsen*).

V m. Kl. (2 T.). Sechers græske Mytologi og en Del af sammes græske Literaturhistorie er gennemgaaet. I Oversættelse er læst: Homers Odysseé 1—6, 21—22; Iliaden 1, 3—6; Tyrtaios; Anakreontiske Smaadigte; 5 Oder af Pindar; Stykker af Herodot; Æskylos: Perserne; Sofokles: Antigone; Euripides: Ifigenia i Aulis; Aristofanes: Skyerne.

VI m. Kl. (2 T. indtil Jul, fra 1. Januar 1. T.

Sechers græske Kunsthistorie er gennemgaaet samt Dele af sammes græske Literaturhistorie. Af Oldtidsforfattere er læst i Oversættelse; Æschylos: Perserne og Agamemnon; Euripides: Alkestis og Medea; Aristofanes: Frøerne; Plato: Apologien og Kriton; Plautus: Den stortalende Soldat og Løgnhalsen; Prøver af Tacitus. Desuden er en Del af Henrik Ibsens Kejser og Galilæer bleven oplæst.

Tysk.

I Melleml. (5 T.; Overlærer *Ramsgaard*, fra Oktober Fru *Ing. Mortensen*). Kaper & Simonsen: Læsebog for Begyndere, S. 1—45; desuden er af Historierne læst Stk. 80—84, 85—92, 93—107, 109—111, 122—124 (i alt ca. 70 Sider). Artiklerne, Substantiver, Verber af I. Konjugation, Pronominer og Adjektivs Komparation. Nogle Smaavers er lærte udenad. Lette Taleøvelser.

I Kl. (2 T.; Overlærer *Ramsgaard*, fra Oktober Frk. *Clement*). Kapers tyske Læsebog for Fortsættelses- og Realskoler S. 1—47, 51—61. Adjektiver, Talord, Pronominer, Verber af I og en Del af II Bøjning.

II st. Kl. (2 T.; Adj. *Loft*). Kapers Læsebog for Fortsættelses- og Realskoler S. 85—140, undtagen 117—126. Ex tempore S. 57—76. Kapers Grammatik: Formlæren.

II Realkl. (2 T.; Adj. *Loft*). Som II st.

III st. Kl. (2 T.; Overlærer *Ramsgaard*, fra Oktober Frk. *Clement*). Mohrs Læsestykker: med Forberedelse S. 88—174, 257—59, 262—77; uden Forberedelse S. 1—36. Sproglæren efter Kaper.

III Realkl. (2 T.; Overlærer *Ramsgaard*, fra Oktober Frk. *Clement*). Mohrs Læsestykker: S. 88—168, 257—59, 262—73. Sproglæren efter Kaper.

IV Kl. (2 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Mohrs Læsestykker for 3. og 4. Klasse S. 138—199, 223—256, 293—301. Maanedslæsning: 5 Noveller, udgivne af J. Kaper; Hauff: Die Sängerin og Jud' Süsz. Kursorisk: Chamisso: Peter Schlemihl; dels statarisk, dels kursorisk: Lewin Schücking: Die drei Freier. Sproglæren efter Kaper.

IV Realkl. (2 T.; Adj. *Loft*). Mohrs Læsestykker S. 26—199 og 257—297. Ex tempore Zschokkes Hans Dampf. Til Eksamen opgives: S. 26—120 og 257—277.

V Kl. (2 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Dels med, dels uden Forberedelse: Goethe: Iphigenie auf Tauris; Schiller: Die Piccolomini; Mohr og Haunstrups Læsestykker S. 114—164, 167—263. Maanedslæsning: 5 tyske Noveller, udgivne af J. Kaper og H. v. Zobeltitz: Die Tante aus Sparta. Sproglæren efter Kaper.

VI Kl. (2 T.; Overlærer *Ramsgaard*). Dels med, dels uden Forberedelse: Goethe: Iphigenie auf Tauris; Herder: Der Cid; Mohr: Noveller og Skitser af nyere Forfattere II; Skouboe: Tyske Noveller til Undervisningsbrug og Mohr: Tysk Poesi for de højere Klasser (med nogle Forbigaaelser). Maanedslæsning: H. v. Zobeltitz: Die Tante aus Sparta og Talmi; Spielhagen: Selbstgerecht og Poul Heyse: Marienkind. Sproglæren efter Kaper.

Fransk.

I Kl. (4 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Jungs Læsebog for Begyndere, S. 1—46. Det vigtigste af Formlæren er gennemgaaet med Benyttelse af Oluf Nielsens Grammatik. Efter Pios Ordsamling ere Stk. 1—8 indøvede ved Eksempler.

II st. Kl. (3 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Jungs Læsebog for Begyndere, S. 46—110. Det al-

mindelige af Formlæren med Undtagelse af ubestemte Pronominer efter Oluf Niensens Grammatik. Siden Jul 1 ugentlig Stil efter Michelsens Stiløvelser.

II Realkl. (3 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Som II st.

III st. Kl. (3 T.; kst. Adj. *Hansen*). Jungs Læsebog for Mellemlklasserne, S. 7—116. Grammatikken efter Oluf Niensens Bog. Franke: Phrases de tous les jours. Gloser indøvede efter Pio 1 Stil om Ugen efter Michelsens Stiløvelser.

III Realkl. (3 T.; kst. Adj. *Hansen*). Som III st. Kl.

IV Kl. (2 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Jungs Læsebog for Mellemlklasserne, S. 7—167, Bovien & Høpfner: Moderne fr. Forf. i Udvalg I, S. 1—36. Kursorisk: Bovien & Høpfner I, S. 37—80. Heraf opgive de studerende: Jungs Bog S. 53—63 og 116—167; Bovien og Høpfner S. 1—36; Realisterne desuden Læsebogen S. 29—53. 1 Stil om Ugen efter Michelsen. Oluf Niensens Grammatik.

V Kl. (3 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). C. Michelsens hist. Læsestykker I, S. 1—63 og S. 73—100. Victor Hugo: Hernani. About: Le Roi des montagnes S. 1—150. Grammatikken repeteret efter Pio. 1 ugentlig Stil samt mundtlige Øvelser efter Arlaud.

VI Kl. (3 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Baruël: Lectures hist. II, S. 1—85, Stigaards Contes et esquisses I og II, S. 1—35. Pios Grammatik. 1 ugentlig Stil efter Baruëls Eksamensstile. Mundtlig Stiløvelse. Til Hjemmelæsning er efter Disciplenes frie Valg benyttet: Cherbuliez: Miss Rovel; Dumas: Les trois mousquetaires; Feuillet: Roman d'un jeune homme pauvre; J. d'Orléans: Sous le Danebrog; About: Le Roi des montagnes; Theuriet: Mariage de Gérard; Souvestre: Au coin du feu; Ohnet: Le Maître de forge; Loti:

Pêcheurs d'Islande. Hjemmelæsningen er prøvet i 1 maanedlig Time.

Engelsk.

I Realkl. (4 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Jespersens engelske Begynderbog I. Elementære Øvelser i Sætningsdannelse og Grammatik med Bogens Tekst som Grundlag.

II Realkl. (4 T.; kst. Adj. *Hansen*). Jespersens engelske Begynderbog II til S. 105. En Version om Ugen er skreven efter samme Bog. Grammatikken gennemgaaet efter Jespersens Bog.

III Realkl. (4 T.; kst. Adj. *Hansen*). Brekkes Læsebog for Mellemlklasserne S. 1—98. Jespersens Grammatik. Clausens Gloserækker. 1 Version ugentlig. Ugelæsning: Conan Doyle: Adventures of Sherlock Holmes.

IV Realkl. (4 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Brekkes Læsebog for Mellemlklasserne S. 98—211; Nissens Læsebog S. 254—292 og 296—308. Ugelæsning: The children of the New Forest. O. Jespersens Grammatik. Clausens Gloserækker.

Til Alm. Forberedelseksamen opgives: Brekkes Læsebog for Mellemlkl. S. 99—116, 118—211 samt Nissens Læsebog S. 269—291 og 301—308.

V Kl. (2 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Hansen & Magnussens Læsebog I, S. 1—66 og II, S. 71—87. O. Jespersens Grammatik. Clausens Gloserækker S. 5—25. Ugelæsning efter Tales of a grandfather.

VI Kl. (2 T.; Timelærer, Cand. mag. *Sixhøi*). Hansen & Magnussens Læsebog II, S. 1—40 og 50—62; sammes Ekstemporallæsning S. 34—58. Ugelæsning: The adventures of Sherlock Holmes (Tauchnitz) I, S. 56—102 og 139—239.

Til Afgangseksamen opgives: Hansen & Magnussens Læsebog I og II, S. 1—40 og 54—66; sammes Ekstemporallæsning S. 1—10 og 34—58.

Historie.

I. Melleml. (2 T.; Overlærer *Olsen*). Oldtiden og Begyndelsen af Middelalderen (til Karl den Stores Død). Mundtlig Gennemgang af Stoffet; Aarstal, Navne og Begivenheder af Læreren opskrevne paa Klassens Tavle og derefter nedskrevne af Disciplene. Ingen trykt Lærebog.

I Kl. (2 T.; kst. Adj. *Hansen*). Blochs Lærebog for Realskoler I til »Det frankiske Rige«.

II st. Kl. (3 T.; kst. Adj. *Hansen*). Blochs Lærebog I: Verdenshistorien fra »Det frankiske Rige« til Revolutionen; Nordens Historie til 1523.

II Realkl. (3 T.; Adj. *Loft*). Blochs Lærebog fra »Det frankiske Rige« til 1789. Norden til 1523.

III st. Kl. (2 T.; Adj. *Loft*). Blochs Lærebog: Verdenshistorien fra 1789, Norden fra 1523.

III Realkl. (3 T.; Overlærer *Olsen*). Efter samme Bog den almindelige Historie fra den franske Revolution til den nyeste Tid, Norden fra 1523 til Nutiden. Desuden genlæst Norden fra den ældste Tid til 1523.

IV st. Kl. (2 T.; Rektor *Heise*). Nordens Historie fra 1523 til Nutiden efter Blochs Lærebog. Efter Thriges Lærebog Oldtidens Historie indtil Filip af Makedoniens Død.

IV Realkl. (3 T.; Overlærer *Olsen*). Genlæst hele Historien efter Blochs Lærebog for Realskoler.

V Kl. (3 T.; Rektor *Heise*). Thriges Oldtidens Historie. Middelalderens almindelige Historie efter Bloch, Nordens Historie indtil 1523 efter Ottosen.

VI Kl. (3 T., fra Nytaar 4 T.; Rektor *Heise*). Det

hele Pensum er gennemgaaet i V og VI Kl. Til Afgangsprøven opgives: Roms Historie fra 1ste puniske Krig til Augustus's Død efter Thriges Lærebog; den almindelige Historie fra 1660—1787 efter Blochs Lærebog for Realklasser, fra 1787 til Nutiden efter Blochs større Lærebog og Nordens Historie fra 1660 til Nutiden efter Ottosens Lærebog. Efter P. Munchs Lærebog i Samfundskendskab (2. Udg.) opgives Stykkerne om Statsstyrelse, Embeds- og Kommunestyrelse (S. 1—50), samt det økonomiske Liv i Samfundet (S. 110—39). Desuden er læst: Forvaltningen (S. 50—87).

Geografi (Adj. *Mortensen*).

1. Melleml. (2 T.). Dahlberg Nr. 3. Efter Kort og Billeder er læst om Danmark (udførligst om Viborg med Omegn), skandinavisk Halvø, britiske Øer og Rusland.

I Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Europa S. 19—50. Disciplene har tegnet nogle af de læste Landes Omrids samt Rids af Flodløb, Bjergkæderetninger o. s. v. i store Træk saavel i deres geogr. Tegnebog som paa Skoletavlen.

II st. Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Europa S. 57—88 samt Asien. Korttegning som i I.

II Realkl. (2 T.). Som II st. Kl.

III st. Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog: Afrika, Amerika og Australien samt Indledningen S. 1—18. Korttegning som i I.

III Realkl. (2 T.). Som III st.

IV Kl. (2 T.). Dahlbergs større Lærebog.

Naturhistorie (Adj. *Mortensen*).

1. Melleml. (2 T.). Sahlertz Vejledning: Pattedyr og Fugle. Mortensen, Botanisk ABC. Læren om

Planternes ydre Bygning er paabegyndt efter Materiale fra Skolens botaniske Have og de af Disciplene medbragte Planter.

I Kl. (2 T.). Mortensen, Botanisk ABC: Planternes ydre Bygning (som i 1. M.). Nogle Øvelser i Plantebestemmelse er foretagne. — Boas: Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Koldblodede Hvirveldyr og Insekter.

II st. Kl. (2 T.). Warming, Plantelivet: den systematiske Del (efter levende Planter). — Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Tusindben, Edderkopper, Orme, Bløddyr og Straaledyr.

II Realkl. (2 T.). Som II st.

III st. Kl. (2 T.). Warming, Plantelivet. — Boas Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie: Kapitlet om Menneskets Bygning.

III Realkl. (2 T.). Som III st.

IV Kl. (2 T.). Warming, Plantelivet og Boas, Lærebog i Dyrerigets Naturhistorie.

Religion (Adj. *Lof*t).

1. Melleml. (2 T.). Det gamle Testamentes Bibelhistorie efter Martensen og Paulli. Af Lærebogen: Art. I, »Synden« og de 10 Bud. Nogle Psalmer.

I Kl. (2 T.). Det gamle Testamentes Bibelhistorie efter Martensen og Paulli. Af Lærebogen: Art. I, Synden og de 10 Bud. • Nogle Psalmer.

II st. Kl. (2 T.). Det nye Testamente efter Martensen og Paulli til Palmesøndag. Af Lærebogen: Art. II og III. Nogle Psalmer.

II Realkl. (2 T.). Som II st.

III st. Kl. (1 T.). Bibelhistorien fra Palmesøndag ud. Af Lærebogen Fadervor og Sakramenterne.

III Realkl. (1 T.). Som III st.

IV Kl. (1 T.). Timen er anvendt til Foredrag, som dels har omfattet Emner af Bibelhistorien, dels af Kirke- og Missionshistorien; desuden er der oplæst for Klassen Skrifter som »Venskabs Betydning« af Skovgaard-Petersen o. lign.

V Kl. (1 T.). Udvalgte Læsestykker af Mosebøgerne, Psalmerne, Profeterne og Evangelierne. Nogle enkelte Timer anvendt til Skildringer fra Missionsmarken.

VI Kl. (1 T.). Udvalgte Læsestykker af det nye Testaments Bøger og Breve. Nogle enkelte Timer anvendt til Skildringer fra Missionsmarken.

Naturlære (Overlærer *Petersen*).

III m. og Realkl. (2 T.). Ellingers Fysik. Fra Magnetisme og ud. Forfra til Vægtfylde.

IV m. og Realkl. (2 T.). Ellingers Fysik, undtagen Lyd og Lys.

V spr. Kl. (3 T.). Ellingers Fysik til Galvanisme.

V m. Kl. (4 T.). Ellingers Optik. Barmwaters Astronomi. Barmwaters Fysik til Pendulet.

VI spr. Kl. (3 T.). Ellingers Fysik. Barmwaters Fysik.

VI m. Kl. (6 T.). Barmwaters Fysik. Barmwaters Astronomi. Ellingers Optik.

Matematik og Regning.

I Melleml. (4 T.; Fru *Ing. Mortensen*). Alle 4 Regningsarter i Brøk og Decimalbrøk efter Meier II. Hovedregning efter Eschricht & Thomassens Hovedregningsopgaver 4. Hefte.

I Kl. (5 T.; Adj. *Lomholt*). Jul. Petersens Arit-

metik og Algebra I, S. 3—39. Sammes Geometri S. 3—27. N. N. Meiers Regnebog II, § 8.

II st. Kl. (6 T.; Overlærer *Møller*). J. Petersens Aritmetik I, S. 41—77 og S. 90—97. Sammes Geometri S. 27—54. Regning efter Meiers Regnebog II, § 9 og 10.

II Realkl. (6 T.; Overlærer *Møller*). J. Petersens Aritmetik I, S. 41—77 og S. 90—97. Sammes Geometri S. 27—54. Regning efter Meiers Regnebog II, § 9 og 10.

III st. Kl. (5 T.; Adj. *Lomholt*). Jul. Petersens Aritmetik og Algebra I, S. 77—102; II, S. 6—53. Sammes Geometri S. 49—69. — 1 Time om Ugen har de sproglig stud. haft Regning (N. N. Meiers II Del, §§ 10—12) medens de mat. stud. har haft geom. Tegning (Buchwald og Steenbergs Konstruktionsbog).

III m. + Realkl. (2 T.; Overl. *Petersen*). Meiers Regnebog II, § 11 og 12.

III Realkl. (5 T.; Adj. *Lomholt*). Aritmetik og Algebra samt Geometri som III stud. Kl. — 1 Time om Ugen har Klassen haft geometrisk Tegning (Buchwald og Steenbergs Konstruktionsbog).

IV Kl. (5 T.; Adj. *Lomholt*). Jul. Petersens Aritmetik og Algebra II, S. 53—75; sammes Geometri S. 77—88; genlæst det hele Pensum. N. N. Meiers Regnebog II, § 12; desuden Eksamensopgaver.

V m. (11 T.; Adj. *Lomholt*). Jul. Petersens Aritmetik og Algebra II og III. S. 69—116. Sammes Trigometri, S. 3—59. Sammes Stereometri, S. 5—76. Sammes Metoder og Teorier, S. 11—30. S. A. Christensens Projektionstegning, S. 1—28.

VI m. (9 T.; Overl. *Møller*). J. Petersens Aritmetik II & III, S. 97—116. Sammes Aritmetik I, S. 77—104 og enkelte spredte Stykker. Sammes Trigometri: De sfæriske Grundformler. Sammes Stereo-

metri, S. 77—83. Sammes Analytisk Plangeometri I, undtagen § 9. Seidelins Projektionstegning, S. 38—64.

Skrivning.

I og II Kl. samt III og IV Realkl. (Overl. *Møller*). Den latinske og gotiske Bogstavække efter Forskrift paa den store Tavle. Afskrivning efter Bog. Skrivebog med Forskrift har været brugt, hvor det var nødvendigt.

I Melleml. (Gymnastikl. *Werner*). Skrivning efter Forskrift af enkelte og sammensatte Bogstaver samt Sammenskrift, enkelte Gange Afskrivning efter en Læsebog; tillige er der øvet Skrivning af gotiske Bogstaver

Tegning.

I—IV Realkl. (Overl. *Møller*). Konturtegning efter Andersens, Hetsch's og Petersens Fortegninger. 1 Discipel i IV Realkl. har tegnet efter Klodser.

I Melleml. (Gymnastikl. *Werner*). Konturtegninger efter Andersens og Hetsch's Fortegninger.

Sang. (Kaptajn *Seehusen*).

Skolens Morgensange er gennemgaaede, desuden er indøvet enstemmige Sange efter »Den danske Skoles Sangbog« samt to- og trestemmige Sange, dels efter A. Müllers Sangbog, dels udsatte af Skolens Sanglærer. Af Sangtimerne er anvendt en kortere Tid til Musikteori og Træffeøvelser.

Sløjd.

I alt 53 Elever, fordelt paa 4 Hold, have deltaget. I Aar er der første Gang givet Undervisning i Skole-

tiden, idet 1. Mellem-skole-Klasse (Adj. *Lomholt*) har haft 2 ugentlige Timer, som ere benyttede til at indøve Brugen af Bredsav samt Konstruktionsapparater og Biværktøjer. — 2. Hold (Gymnastiklærer *Brüggmann*, 4 T.). Undervisningen har været Klasseundervisning og har omfattet Brugen af Bredsav, Korthøvl, Kniv, Bor og Hammer med Biværktøjer. 3. og 4. Hold (Adj. *Lomholt*, hver 4 T.) have arbejdet efter Aksel Mikkelsens Modelrække; desuden er der indøvet forskellige Trækonstruktioner (Tapping, Sinkning o. s. v.).

Gymnastik og Idræt.

Gymnastik (Gymnastiklærerne *Brüggmann* og *Werner*). Af Skolens 109 mandlige Elever har af Helbreds-hensyn 5 været udelukkede, de øvrige 104 har ved Øvelserne været delte i 6 Hold, saaledes:

6. og 5. Kl.	15	Dscpl. med	4	ugntl. Tim.	
4. st. og Realkl.	16	—	—	5	—
3. st. og Realkl.	27	—	—	5	—
2. st. og Realkl.	22	—	—	4	—
1. st. og Realkl.	17	—	—	4	—
1. Mellem-skole-Klasse	11	—	—	3	—

Under en Fællessangtime om Lørdagen har Ikke-Sangere af de 5 laveste Klasser haft Gymnastik.

Endvidere er der givet Disciple af hele Skolen frivillig Adgang til i en Time Lørdag Eftermiddag under Tilsyn at deltage i Idrætsøvelser i Efter- og Forsommeren, og Disciple af de 4 ældste Klasser i Vaabenøvelser i Vintermaanederne.

De kvindelige Elever har alle udgjort eet Hold under Fru *Børresens* Ledelse (3 ugentlige Eftermiddagstimer Kl. 2—3).

Svømning. Undervisningen heri begyndte den 9. Juni og

varede indtil Sommerferien, efter denne afholdtes kun Svømme-øvelser 2 Dage af Hensyn til det kolde Vejr.

Følgende Disciple aflagde Prøve som Frisvømmere (200 Alen Brystsvømning og 50 Alen Rygsvømning) nemlig:

Jakob Jakobsen, And. Dragheim, Jens Jensen, Joh. P. Købke, Martin Hagensen, Vilh. Gliemann, Torben Krabbe, Erik Reinath, Daniel Laursen, Aage Handberg, Søren Serup og Marx Leth-Espensen.

Idræt. Cricket og Fodbold har som sædvanlig været drevet i For- og Eftersommeren, dels i de sædvanlige Gymnastiktimer og dels i Disciplenes Fritid.

Roning (Adj. *Lomholt*). Undervisningen foregaar uden for Skoletiden (i Reglen mellem 4 og 7 Eftmd.) i Tiden fra 1. Maj til 1. Oktober. Deltagelsen er frivillig; 36 Deltagere vare fordelte paa 9 Hold, af hvilke 5 roede 2 Gange om Ugen, de øvrige hver 1 Gang.

Skarpskydning. De to øverste Klasser samt 4. Klasses Real-disciple har deltaget.

I 1903 afholdtes Skarpskydningsøvelserne fra 1. til 18. September med i alt 9 Skydninger.

Foraarsskydningen 1904 omfattede som sædvanlig 6 Skydninger, der paabegyndtes den 14. April og afsluttedes med en Præmieskydning den 23. April.

Hver Discipel har i alt afgivet 75 Skud i frit Anslag med den af Hæren benyttede Riffel, »Gevær 1889«, mod tredelt Ringskive.

Af Skiver er anvendt 2 Størrelser:

I med Diameter 80 Cm., Pletten 20 Cm.

II — — 120 — — 30 —

henholdsvis under og over 150 Meter.

Ved Præmieskydningen, som foretoges af samtlige Skytter paa 150 Meters Afstand, benyttedes Skive II, men med en fra Skyttens Standplads usynlig Inddeling i 12 Felter (Pletten 10 Cm.)

Udfaldet af samtlige Skydninger fremgaar af efterfølgende Oversigter.

Udfaldet af Præmieskydningen ved Viborg Katedralskole
i Skoleaaret 1903—1904.

Disciplenes Klasse og Navn.	Afstand i Meter.	Skud.					Antal Træffere.	Points.	Præmie.
		1	2	3	4	5			
6. Kl. Folmer Jensen	150	12	10	6	10	2	5	40	
— Martin Jensen	»	1	0	8	7	0	3	16	
— Niels Jensen	»	11	0	8	8	11	4	38	
— Christian Jespersen	»	7	8	7	0	4	4	26	
— Marius Ploug	»	8	4	9	9	6	5	36	
— Einar Rokkjær	»	6	12	7	10	7	5	42	2. Pr.
— Hans Rye	»	8	5	3	11	5	5	32	
— RasmusSchneevoigt	»	3	4	11	7	8	5	33	
— Lauritz Willesen ..	»	3	10	0	3	7	4	23	
— Jacob Yde	»	10	5	6	1	9	5	31	
5. Kl. Stephan Ankjær	»	7	2	3	9	8	5	29	
— Jon Johnsen	»	8	8	8	11	6	5	41	1)
— ImmanuelKirkegaard	»	2	6	6	4	5	5	23	
— Peter Skaarup	»	5	5	12	11	11	5	44	1. Pr.
4. Rlkl. Albert Christensen	»	0	11	5	5	7	4	28	
— Peder Christensen	»	7	5	10	8	2	5	32	
— Andreas Dragheim	»	3	6	6	7	3	5	25	
— Jens Jensen	»	6	7	9	8	11	5	41	3. Pr. 1)
— Orla Rind	»	6	1	0	7	5	4	19	

1) Ved Omskydning mellem Jon Johnsen, 5. Kl., og Jens Jensen, 4. Rlkl., opnaede den første 8, den sidste 18 Points i 2 Skud.

Udfaldet af Skarpskydningsøvelserne ved Viborg Katedralskole
i Skoleaaret 1903—194.

Klasse og Antal Skytter.	Afstand i Meter.	Antal			Gennem- snitspoints.	Træffer-%.
		Skud.	Træf- fere.	Points.		
6. Klasse, 10 Disciple.	50	100	99	325	3,3	99,0
	75	200	191	580	3,0	95,5
	100	110	96	296	3,1	87,3
	150	245	222	665	3,0	90,6
	200	95	70	201	2,9	73,7
Sum..		750	678	2067	3,1	90,4
5. Klasse, 5 Discpl. i Efteraaret 1903 4 — i Foraaret 1904	50	50	48	155	3,2	96,0
	75	95	90	277	3,1	94,7
	100	70	62	192	3,1	85,7
	150	95	91	282	3,1	95,8
	200	35	29	83	2,9	82,9
Sum..		345	320	989	3,1	92,7
4. Realklasse, 5 Disciple.	50	50	44	150	3,1	88,0
	75	100	97	306	3,1	97,0
	100	65	56	150	2,7	86,2
	150	110*)	102	314	3,1	92,7
	200	45	34	102	3,0	75,5
Sum..		370	333	1022	3,1	90,9
Tilsammen..		1465	1331	4070	3,1	90,5

*) 5 Skud mangler paa Grund af Sygdom.

V. Skolepenge. Understøttelsesmidler.

Om Skolepenges Udredelse er 25. Juni 1903 udstedt et ministerielt Cirkulære, der her aftrykkes, forsaavidt det angaar de almindelige Statsskoler:

§ 1.

Skolepengene, der udgør:

1. for Mellemskolens Klasser 30 Kr. fjerdingaarlig,
2. for Gymnasiets og Realafdelingens Klasser 36 Kr. fjerdingaarlig,
dog ved Metropolitanskolen henholdsvis 36 Kr. og 42 Kr. fjerdingaarlig,
udredes af alle Elever uden Undtagelse, enten de deltage i hele Undervisningen eller kun i enkelte Undervisningsfag.

§ 2.

Naar en Elev er udmeldt af en Skole eller i nogen Tid har været borte fra Skolen, kan han ikke paany optages i en af Statens højere Almenskoler uden først at udrede de muligt resterende Skolepenge.

§ 3.

Skolepengene udredes fjerdingaarlig forud, undtagen for Juli Fjerdingaar (§ 4). Den paagældende Skoles Rektor kan dog i hvert enkelt Tilfælde, naar den, hvem Betalingen paahviler, derom fremsætter Ønske, tillade, at den fjerdingaarlige Betaling udredes maanedsvi forud. Betalingen beregnes dog — med de i §§ 4—6 anførte Undtagelser — altid for Fjerdingaaret, saaledes at enhver, der enten optages i eller udmeldes af Skolen i Løbet af et Fjerdingaar, maa betale fuldtud for dette.

§ 4.

Skolepengene for Juli Fjerdingaar opkræves i to Halvdele, nemlig ved Fjerdingaarets Begyndelse for Tiden fra 1. Juli til 15. August, med det Beløb, de udgøre i det løbende Skoleaar, og ved Skoleaarets Begyndelse for Tiden fra 16. August til 30. September med det Beløb, de ville andrage i det nye Skoleaar.

Denne Regel gælder ogsaa for de ved Skoleaarets Begyndelse optagne nye Elever, der saaledes kun betale for den sidste Halvdel af Juli Fjerdingaar.

§ 5.

Den, som forlader en Skole efter bestaaet Mellemskoleeksamen, Realeksamen eller Studentereksamen, betaler kun Skolepenge indtil Udgangen af den Maaned, i hvilken Eksamen tilendebringes.

§ 6.

Den, som udmeldes af en Skole i Løbet af Juli Maaned uden at besøge Skolen efter det nye Skoleaars Begyndelse, betaler kun Skolepenge for Juli Maaned.

§ 7.

Den, som efter en Aarsprøve forlader en Almenskole for umiddelbart at gaa over i en anden Almenskole, vil derimod have at udrede Skolepengene for hele Fjerdingaaret, saaledes at Skolepengene for Fjerdingaarets første Halvdel udredes til den Skole, Eleven forlader, og for den sidste Halvdel til den Skole, hvori han optages.

Overflytning fra en Skole til en anden i Fjerdingaarets Løb kan ikke ske, medmindre Skolepengene behørig ere udredte til den Skole, som Eleven forlader, saaledes at Betalingen til den nye Skole først begynder med det næste Fjerdingaar.

§ 8.

Overflyttes en Elev i Løbet af et Fjerdingaar fra en Skole, hvor Skolepengene ere lavere, til en Skole, hvor de ere højere og altsaa har udredet de lavere Skolepenge til den Skole, han forlader, skal han betale Forskellen imellem Skolepengene, beregnet fra den Dag, han begyndte at deltage i Undervisningen i den Skole, til hvilken han er overgaaet. Denne Regel vil omvendt være at følge, naar en Elev i lige Tilfælde overgaar til en Skole, hvor Skolepengene ere lavere end ved den, han hidtil har søgt, saaledes at de forud udredte højere Skolepenge blive helt at beregne den sidste Skole til Indtægt, men Forskellen imellem dem og de lavere Skolepenge afkortes i Betalingen, som han for det paafølgende Fjerdingaar har at udrede i den Skole, hvortil han er overgaaet.

§ 9.

Naar flere Søskende samtidig besøge en højere Almenskole, nedsættes Skolepengene for den næstældste med $\frac{1}{4}$ og for den tredie ældste med $\frac{1}{2}$; de efterfølgende gaa frit.

§ 10.

Under Søkende indbefattes ogsaa Halvsøkende og Adoptivsøkende. Derimod kunne Plejebørn ikke uden Samtykke fra Ministeriet i hvert enkelt Tilfælde betragtes som Søkende til Plejeforældrenes Børn.

§ 11.

Den Orden mellem Søkende, der bestemmer Skolepengenes Størrelse, fastsættes udelukkende efter deres Alder, ikke efter deres Anciennitet som Elever. Ved Tvillingsøkende bestemmes Ordenen efter Fornavnets Begyndelsesbogstavs Plads i Alfabetet.

§ 12.

Friplads eller Undervisning for nedsat Betaling, der tilstaaes en af Søkende, har ingen Indfyldelse paa Beregningen af de Skolepenge, der ville være at udrede af de andre.

§ 13.

Udtræder nogen Elev af Skolen, saaledes at han kun skal udrede Skolepenge for Juli Maaned (§§ 5 og 6), indtræder den Forhøjelse af Skolepengene for yngre Søkende, der maatte blive en Følge heraf, ved disses Udredelse for sidste Halvdel af Juli Fjerdingaar.

§ 14.

Udtræder en Elev efter bestaaet Mellemskoleeksamen af en højere Almenskole, i hvilken ikke alle Gymnasiets 3 Linier ere indførte, for i en anden højere Almenskole at forberedes til Studentereksamen i den Linie, der ikke findes i den Skole, som han forlader, vedblive Søkende at nyde den samme Nedsættelse i Skolepengene, som vilde tilkomme dem, hvis de alle besøgte samme højere Almenskole.

§ 22.

De nuværende Satser for Skolepengene vedblive at være gældende for de Klasser, der undervises efter den hidtil gældende Skoleordning, medens iøvrigt de foran i §§ 1—8 fastsatte Regler med Hensyn til Skolepengene og deres Udredelse ville være at følge.

§ 24.

Den i Lov af 24. April 1903 § 23, jfr. foran § 9 fastsatte

Nedsættelse af Skolepengene for flere Søskende, der samtidig besøge en højere Almenskole, kommer ikke til Anvendelse paa Søskende, der besøge de Klasser, der undervises efter den hidtil gældende Skoleordning, med Hensyn til hvilke det har sit Forblivende ved de i kgl. Resolution 19. August 1872, Bekendtgørelse af 22. s. M., fastsatte Regler, medens iøvrigt de nuværende Klasser og den højere Almenskoles Klasser betragtes som en Enhed, saaledes at Nedsættelsen efter § 9 kommer til Anvendelse paa Søskende, der gaa i Almenskolen, men have ældre Broder eller Søster i de nuværende Klasser.

§ 25.

Bestemmelserne i §§ 10—14 ville være at følge ogsaa for de nuværende Klassers Vedkommende; Bestemmelsen i § 11 dog kun for saa vidt ikke derefter Skolepengene for Søskende, der inden Begyndelsen af Skoleaaret 1903—04 ere optagne i de nuværende Klasser, ville blive større end dem, de allerede nu erlægge, i hvilket Tilfælde de hidtil gældende Regler ville være at anvende.

§ 26.

For Skoletestimonier, der udstedes for Elever i de nuværende Klasser, betales efter de hidtil gældende Regler (Cirkulære 1. Marts 1890), medens alle Skoletestimonier for Eleverne i den højere Almenskole udstedes uden Betaling af andet end Stempel.

Betalingen bliver herefter følgende:

I den gamle Skole:

Ældste	Barn	36 eller 30 Kr.,
næstældste	—	28, 80 eller 24 Kr.,
3. ældste	—	22, 60 eller 18 —

I Mellemskolen:

Ældste	Barn	30 Kr.,
2.	—	22, 50 Kr.,
3.	—	15 Kr.

Understøttelsesmidlerne ere som hidtil:

I. De Beneficier, hvortil Ministeriet udnævner efter Rektors Indstilling i Samraad med Skoleraadet (Lærerraadet).

- a. Fripladsernes Antal er, som hidtil, $\frac{1}{8}$ af samtlige Elever, herfra dog regnet de ekstraordinære Gratistpladser for Lærernes Sønner eller Døtre; de kunne tildeles saavel mandlige som kvindelige Elever baade i Mellemskolen og i de gamle Klasser. Ordinære Fripladser kunne, som hidtil, som Regel kun tillægges Elever, der have gaaet mindst et Aar i Skolen. En hel Friplads kan deles i 2 halve. De 12 paa Finansloven bevilligede Fripladser (for alle Statsskolers Elever) kan ogsaa søges af Elever i 1. Mellemskoleklasse.
- b. Som Stipendier uddeles Renterne af Stipendiefondens Grundkapital til studerende Disciple i de gamle Klasser samt til Mellemskolens (og Gymnasiets) Elever (Lov af 24. April 1903 § 24). Herefter vil disse Stipendier ogsaa kunne tildeles kvindelige Elever i Mellemskolen eller Gymnasiet. De kunne, efter de ældre Bestemmelser, dels tildeles som Oplagspenge til Brug ved Universitetsstudier, dels som Hjælp til Skolepenge. Oplagspengene udbetales af Universitetskvæsturen i tre Terminer, hvis Dimittenden har ladet sig indskrive inden den af Universitetet fastsatte Dag for Immatrikulationen, ellers falde de tilbage til Skolens Stipendiefond (Cirk. af 23. April 1897).

Beneficiaaaret falder fra 19. Aug. 1904 sammen med Skoleaaret. Ansøgninger, hvortil trykte Skemaer udleveres af Rektor, maa derfor nu indgives inden Sommerferiens Begyndelse. De, der allerede har opnaaet et Beneficium, behøver i Reglen ikke at søge paa ny.

Ogsaa de private Legaters Midler kunne ifølge Lovens § 25 tillægges Elever i Mellemskolen, forsaavidt Fundatsbestemmelserne ikke ere til Hinder herfor. I Henhold hertil har Ministeriet ved Skr. af 10. Juli 1903

resolveret, at Nissens og Stampes Legater kan tillægges saavel Gymnasiets Elever som de Elever i Mellem-skolens øverste Klasse, der ere bestemte til at fortsætte Undervisningen i Gymnasiet, samt ved Skr. af 19. Februar 1904, at Nissens og Læge Foghs men ikke Jacob Stampes Legater, ogsaa kan tildeles kvindelige Elever.

Fordelingen i det forløbne Beneficieaar har været følgende:

- I. Fri Undervisning og højeste Stipendium — 100 Kr. — at oplægge: H. F. E. Jensen (VI), N. K. Jensen (VI), M. Jensen (VI), E. Rokkjær (VI).
- II. Fri Undervisning og mellemste Stipendium — 70 Kr. — at oplægge: I. Kirkegaard (V), C. L. M. Schack (IV), K. Nielsen (IV).
- III. Fri Undervisning og laveste Stipendium — 40 Kr. at oplægge: A. P. Bendtsen (III), P. V. E. Windeballe (III).
- IV. Fri Undervisning: J. C. M. J. Ploug (V), C. E. Ussing (IV), P. Christensen (IV), J. F. C. A. Christensen (IV), A. L. Dragheim (IV), S. A. Serup (III), M. G. H. A. Rendtorff (II).
- V. Halv Friplads og mellemste Stipendium — 70 Kr. —, deraf at udbetale som Hjælp til Skolepenge 60 Kr., at oplægge 10 Kr.: D. P. H. Smith (III).
- VI. Halv Friplads: A. L. Handberg (III), P. S. Jensen (III), H. S. E. Hansen (II).
- VII. Højeste Stipendium — 100 Kr. — at udbetale: J. J. Yde (VI).
- VIII. Mellemste Stipendium — 70 Kr. — at udbetale: J. N. Jessen (IV), S. M. J. J. F. Jacobsen (IV), J. C. Christensen (II).

- IX. Laveste Stipendium — 40 Kr. — at udbetale: S. A. W. Thomsen (II), H. E. G. Pedersen (II).
- X. Ekstraordinært Stipendium — 90 Kr. — at udbetale: P. M. Skaarup (V).
- XI. Ekstraordinære Gratister: E. Laage Petersen (V), S. G. Werner (V), E. G. Werner (I), K. Laage Petersen (I), E. D. Olsen (1. Millkl.), F. Laage Petersen (1. Millkl.).

II. Paa Finansloven er dernæst bevilget **12 ekstraordinære Fripladser** for samtlige Statsskoler under eet til »Disciple, hvis Evner gøre det ønskeligt, at de erholde Adgang til en højere Uddannelse, men hvis Forældres Formuestilstand ellers vilde udelukke dem derfra«. Disse tillægges nye Disciple straks det første Aar; Ansøgninger herom indleveres samtidig med Ansøgninger om ordinære Beneficier. For indeværende Skoleaar er saadanne Fripladser af Ministeriet tilstaaet Disciplene Kr. Vestergaard Kjær i IV st. Kl. og Niels Chr Jensen i I Kl.

III. Endelig anvendes aarlig efter Bevilling paa Finansloven af **Kommunitetets Midler** en Sum til Understøttelse »for saadanne, der først i en fremrykket Alder have bestemt sig for Studeringer, og som ved en Forberedelses- eller Fageksamen have givet sikkert Haab om god Fremgang«. Ansøgninger herom indgives direkte til Ministeriet efter forudgaaende Bekendtgørelse i Bladene.

IV. Af **Nissens Legat** for studerende Disciple, hvilket i December Maaned bortgives af Skolens Lærerkollegium, uddeles de 4 Femtedele (821 Kr. 8 Øre) til uformuende Disciple, som vise god Opførsel, een Femtedel (205 Kr. 27 Øre) som Vidnesbyrd om Paa-skønnelse af Flid og god Opførsel og som Opmuntring til fortsat Anstrengelse. Denne Anerkendelse kan ogsaa udtales til de Disciple, der have opnaaet Translegatet. Halvdelen af Portionerne udbetales, Halvdelen oplægges til Udbetaling efter fuldendt Afgangseksamen. Ansøgninger indgives ikke. Fordelingen har været følgende:

1. 1) E. Rokkjær (VI) **61 Kr. 08 Øre**; 2) H. F. E. Jensen (VI), 3) N. K. Jensen (VI), 4) M. Jensen (VI), 5) J. J. Yde (VI), 6) J. C. M. J. Ploug (VI), 7) I. Kirkegaard (V), 8) P. M. Skaarup (V) hver **60 Kr.**; 9) K. Nielsen (IV), 10) C. E. Ussing (IV), 11) C. V. Kjær (IV), 12) A. P. Bendtsen (III), 13) P. V. E. Windeballe (III) hver **50 Kr.**; 14) J. C. Christensen (II), 15) M. G. H. O. Rendtorff (II), 16) H. E. G. Pedersen (II) hver **30 Kr.**
2. Som Opmuntring til fortsat Flid: 1) L. D. G. Willesen (VI) **25 Kr. 27 Øre**; 2) H. C. Rye (VI), 3) I. Johnsen (V), 4) C. L. M. Schack (IV), 5) H. M. Borchersen (IV), 6) P. V. Dederding (III), 7) P. Lange (III), 8) P. L. B. Spreckelsen (III), 9) S. N. Tulstrup (II), 10) H. C. Krogh (II), 11) F. B. B. Heise (II) hver **18 Kr.**

At den tilstaaede Understøttelse tillige er at betragte som Vidnesbyrd om Lærernes Tilfredshed med Fliden og som Opmuntring for Fremtiden, vedtoges det at tilkendegive følgende Disciple: E. Rokkjær (VI), H. F. E. Jensen (VI), N. K. Jensen (VI), M. Jensen (VI), J. J. Yde (VI), I. Kirkegaard (V), A. P. Bendtsen (II) samt J. C. Christensen (II).

V. Det grevelige **Moltkeske Legat** for Sønner af kgl. Embedsmænd (2 Portioner, for Tiden paa 76 Kr. hver med halv-aarlig Udbetaling) bortgives af Lensgreve Moltke til Bregentved; for Tiden nydes det af I. Kirkegaard (V spr.); den anden Plads er endnu ikke besat.

VI. **Læge Frederik Foghs Legat** (100 Kr. aarlig i højst 3 Aar med halv-aarlig Udbetaling) for to »flittige, begavede og uformuende Disciple til Hjælp til deres Underholdning i Skoletiden, lige meget enten de ere i nogen af Skolens studerende eller Realafdelinger«, bortgives for hver Termin af Lærerkollegiet.

Det nydes for Tiden af Carl L. M. Schack af IV stud. og Søren Andersen Serup af III Realklasse.

VII. Det **Stampeske Legat**, 2 Portioner, hver paa 400 Kr. aarlig, til Understøttelse for studerende, først under deres Skolegang i Viborg, dog ikke ud over 9 Aar, dernæst under Forberedelse til en Embedseksamen ved Universitetet, dog ikke ud over 6 Aar, bortgives af Lærerkollegiet og en Præst fra Middelsom Herred (fra 1. Maj 1901 Sognepræst Valeur i Langaa). Fortrinsret have Testators, Sognepræst til Nørre Nebel og Lydum Sogne Jacob Stampes, og Hustru Charlotte Nicoline Grundahls Slægtninge, dernæst Sønner af Købstadborgere*), Landsbypræster, Landsbyskolelærere eller Landsbydegne. — Fundatsen findes aftrykt i Program 1892, S. 72 fl — Legatet nydes siden Maj 1902 af Hans Christensen Rye i VI Kl. (som Slægtning) og siden Maj 1903 af Student Jens Andersen (ligledes som Slægtning).

VIII. De **Jessenske Legater** for Slægtninge af Rektor Jessen og Hustru, f. Ostefeld, der have Fortrinsret, dernæst for duelige og fattige studerende i Viborg Skole fra den Tid, de kom i 5. Lektie, indtil »deres Triennium« ved Universitetet er udløbet, nødes i Aaret 1903 af følgende Studenter fra og Disciple i Skolen: »det større« (25 Kr. 45 Øre) af Disciplene M. Jensen, N. K. Jensen, E. Røkkjær, og »det mindre« (18 Kr. 06 Øre) af Studenterne V. Falkenstjerne (3. Gang) og S. O. T. Philipsen.

Bortgives af Stiftets Biskop og Stiftsprovst.

IX. Det **Mallingske Legat** (omtr 164 Kr.) tildeles af Konsistorium ved Københavns Universitet hvert Aar »den mest værdige og trængende« af de af Skolens Dimittender, som foruden at have nydt Skolebeneficium i det mindste have opnaaet 2. Karakter og have ladet sig indskrive ved Universitetet. I Aar tildelt Student J. H. Markvorsen.

*) Ved Resolution af 15. September 1897 har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet paa Forespørgsel fra Legatets Bestyrelse udtalt, »at der, som de sociale Forhold nu stille sig, til Købstadborgere maa henregnes enhver, der holder Dug og Disk i en Købstad, og som deltager i Købstadens Tynge«. (Jfr. »Meddelelser om de lærde Skoler«, 1897—98, S. 77.

X. Det **Juelske Legat**, 2 Portioner, hver paa 75 Kr. 16 Ø. i et Tidsrum af højst 5 Aar, for studerende fra Viborg og Aalborg Skoler, er i Aaret 1902 udbetalt til Studenterne H. V. Eysers af Aalborg Skole og N. E. Josefsen af Viborg Skole (begge 2. Gang). Ansøgninger herom maa indgives til Legatets Patron, Baron, Kammerherre Juul-Rysensteen til Mundelstrupgaard.

XI. Renterne af **Nissens Legats Oplagskapital** (14 Kr.) og af de indstaaende Oplagspenge (31 Kr. 10 Øre) samt hjemfaldne Oplagspenge (54 Kr.), i alt 99 Kr. 10 Øre, tildeltes Studenterne Hans Marius Iversen (1902) med 33 Kr. 10 Øre, Svend O. T. Philipsen (1902) med 33 Kr. og Mads Chr. Andersen (1903) ligeledes med 33 Kr. — Ansøgninger herom tilstilles Rektor paa Lærerkollegiets Vegne inden 1. December. Flidsattester og Testimonium paupertatis maa vedlægges.

VI. Uddrag af Skolens Regnskab i Finansaaret 1903—1904.

Indtægt.

<i>Skolen:</i>	Kr.	Ø.
Arvefæste og Forpagtning	1,352	53
Tiender	18,717	61
Af Kirker og Præstekald	26	»
Renter af Prioritets-Obligationer	3,549	90
Skolekontingenter	10,316	75
Fra Læsø	1,290	30
Ekstraordinære Indtægter	18	»
Det Theilmanske Legats Rente	40	»
Overskuds Indeholdelse til Livsforsikring	14	18

Skolens egne Indtægter i Skoleaarets

Løb har altsaa udgjort..... **35,325 27**

		Udgift.	
<i>Skolen:</i>		Kr.	Ø.
Lønninger.....		35,858	30
Inspektion og Tilsyn ved Samlinger.....		600	»
Løn til Pedellen.....		600	»
Midlertidigt Lønningstillæg		72	»
Timeundervisning		7,120	25
Bibliotek og videnskabeligt Apparat		839	98
Bygningernes Vedligeholdelse		637	25
» Hovedstandsættelse		4,420	»
Lejeudgift		25	»
Inventar		1,003	09
Brændsel og Belysning.....		1,918	58
Skatter og Afgifter udenfor Jordebogsvæsenet ...		224	75
— — — af — — —		1,543	99
Tiendeudgifter.....		133	93
Regnskabsførelse.....		720	»
Forskellige løbende og tilfældige Udgifter (Rengøring, Snekørsel, Protokoller, Porto, Program, Skolefest, Afskrivning m. m.)		1,454	40
Riffelskydning		281	66
Skolens Udgifter i Finansaarets Løb har altsaa udgjort.....		57,453	13
Naar Indtægterne sammenholdes hermed		35,325	27
viser sig en Merudgift af.....		22,127	91
Denne Merudgift er dækket 1) ved Restbeholdning			
31. Marts 1903.....		8,331	10
2) ved Tilskud fra almindeligt Skolefond		19,500	»
Kassebeholdningen den 31. Marts 1904 udgjorde saaledes.....		5,718	19
<i>Stipendiefonden:</i>			
	Indtægt.	Kr.	Ø.
Renter.....		1,340	14
Hævet i Sparekassen		7	66
Oplagspenge tilbagesendt fra Kvæsturen		10	»
		1,357	80

	Ud gift.	Kr.	Ø.
Bidrag til Skolepenge		611	»
Udbetalte Stipendier		720	»
Regnskabsføreren Procenter		26	80
		<u>1,357</u>	<u>80</u>
<i>Nissens Legat:</i>			
	Indtægt.	Kr.	Ø.
Renter		1,098	01
		<u>1,098</u>	<u>01</u>
	Ud gift.	Kr.	Ø.
Udbetalte Stipendier		1,043	66
Regnskabsføreren		40	»
Indsat i Sparekassen		14	35
		<u>1,098</u>	<u>01</u>
<i>Foghs Legat:</i>			
	Indtægt.	Kr.	Ø.
Renter		200	»
		<u>200</u>	<u>»</u>
	Ud gift.	Kr.	Ø.
Stipendier		200	»
		<u>200</u>	<u>»</u>
<i>Stampes Legat:</i>			
	Indtægt.	Kr.	Ø.
Renter		842	67
Hævet i Sparekassen		50	18
		<u>892</u>	<u>85</u>
	Ud gift.	Kr.	Ø.
Udbetalte Stipendier		730	10
Indsat i Sparekassen for 2 Disciple		120	»
Pastor Valeur		20	»
Regnskabsføreren		20	»
Regning for Bekendtgørelsen		2	75
		<u>892</u>	<u>85</u>

VII. Forberedelsesskolen.

Skolen talte i Maj i Fjor 33 Disciple, inddelte i 3 Klasser. Af disse opflyttedes de to øverste i Katedralskolen som 1. Latin- eller Realklasse og som den ny Mellemskoles første Klasse. Der blev saaledes kun een Klasse tilbage, der for Øjeblikket udgør 16 Elever, der indstiller sig til Optagelse i Mellemskolens 1. Klasse til 19. August d. A.

Hermed ophører Forberedelsesskolen, i al Fald i sin nuværende Form. Ved ministeriel Skrivelse af 12. Juni 1903 blev det tilkendegivet Rektor, at Forberedelsesskolen kunde benytte Statsskolens Lokaler i samme Omfang og paa samme Vilkaar som tidligere indtil Udløbet af Skoleaaret 1903—04, men ikke ud over den Tid. At fortsætte Skolen i Statsskolens Lokaler under de nye Forhold vilde desuden have været en Umulighed, da en ny Forberedelsesskole burde være begyndt forfra med 6 eller 7 Aarsalderen, og hertil vilde der savnes Plads. Herved udelukkes selvfølgelig ikke, at en saadan Skole kan oprettes uden for Skolens Lokaler af Lærerne eller under deres Tilsyn, og det vilde i mange Henseender have Betydning for Katedralskolens Mellemskole; men hidtil er det ikke lykkedes at faa en saadan Skole oprettet.

Den nuværende Forberedelsesskole blev oprettet som Følge af Skoleloven af 1871 og begyndte sin Virksomhed i August 1872. Den havde i nogle Aar sine Lokaler paa forskellige Steder i Byen og bestod da af 3 Klasser. Da det var vanskeligt at skaffe passende Lokaler til Skolen under dens daværende Størrelse (omtr. 60 Elever), fik den med ministeriel Tiladelse mod en aarlig Lejeafgift fra 15. August 1881 Plads i Katedralskolen, men indskrænkedes samtidig til 2 Klasser. Senere har den under forskellige Former

været knyttet til Katedralskolen, indtil den nu ophører samtidig med, at Skoleordningen af 1871 overgaar til andre Former. — I Aarenes Løb har Skolen i det hele været søgt af 511 Elever.

De nuværende Elever ere følgende:

1. Ankjær, Harald William (Overretsassessor A.).
2. Bang, Morten (Amtsforvalter B.).
3. Brøndum, Axel Christian (Garveriejer B.).
4. Brøndum, Thorvald Viktor (Broder til Nr. 3).
5. Faurholt, Oscar Peter (Overretsassessor F.).
6. Hornemaun-Jensen, Henry Valdemar (Handelsagent H.-J.).
7. Jensen, Holger (Murmester J.).
8. Jensen-Tusch, Chr. Harald (Savværksbruger J.-T., Stendalsg.).
9. Johnsen, Signe (Overretssagfører J.).
10. Jørgensen, Hagen (Overretssagfører J.).
11. Pedersen, Louis Carl (Oversergent P.).
12. Saabye, Ove Frits (Kaptajn S.).
13. Seehusen, Svend Helge (Kaptajn S.).
14. Stuhr, Bernhard Heinrich (Stabshornist S.).
15. Tolderlund, Georg (Borgmester T.).
16. Werner, Olaf Helge (Gymnastiklærer W.).

Om Fagfordelingen henvises til Tabellen S. 21.

I Aarets Løb ere følgende Pensa gennemgaaede:

Dansk. (6 T.; Frøken *Heise*). Oplæsning efter Slomanns Læsebog II. Mundtlig Genfortælling af det læste. Flere af Digtene i Bogen lærte udenad. For og af Klassen læst Odysseen efter Morten Pontoppidan, samt forskellige Eventyr og Fortællinger. Det vigtigste af Formlæren mundtlig gennemgaaet ved Analyseøvelser. Staveøvelser. 2 Stile ugentlig (Diktat, Genfortælling, Afskrift).

Religion. (2 T.; Adj. *Loft*). Med Martensen og Paulli's lille Bibelhistorie som Grundlag er den bibelske Historie fra Moses til Paulus i Rom fortalt. Nogle Psalmer.

Historie. (2 T.; Adj. *Loft*). Med Ottosens »Bør-

nenes Fædrelandshistorie« som Grundlag er fortalt Danmarks Historie til vore Dage.

Geografi. (2 T.; konst. Adj. *Hansen*). Med Dahlbergs Geografi som Grundlag er fortalt om Danmark, Norge og Sverige. De forskellige Lande i Europa samt Verdensdele og Verdenshave er gennemgaaede efter Kortet.

Naturhistorie. (2 T.; Adj. *Mortensen*). Sahlertz's Vejledning: Kat, Hund, Rotte, Mus, Hare, Ko, Faar, Hest, Svin. Endvidere Spurvefugle (med nogle Forbigaaelser), Gøg, Stork og And. — Uden Lærebog er (efter tørret og levende Materiale) talt om Kornsorterne og nogle Haveplanter.

Regning. (5 T.; Overlærer *Petersen*). Meiers Regnebog I og II Del. Regning med benævnte Tal; største fælles Maal; Addition og Subtraktion af ensbenævnte Brøker; Addition og Subtraktion af Decimalbrøker. Hver Time Hovedregning og Tabel efter Eschricht og Thomassen.

Skrivning. (3 T.; Gymnastiklærer *Brüggmann*). Efter Forskrift enkelte og sammensatte Bogstaver saavel som Sammenskrift.

Tegning. (2 T.; Kaptajn *Seehusen*). Konturtegning efter Andersens og Hetsch's Fortegninger.

Sang. Enstemmige Sange efter »Den danske Skoles Sangbog« og Skolens Morgensange. En kortere Del af Timen anvendt til Nodelæsning.

Gymnastik. (Gymnastiklærer *Werner*). Alle Disciple har deltaget.

Idrætsøvelserne som i Katedralskolen.

VIII. Fordringerne til Optagelse i Skolen.

Viborg Katedralskole er ifølge Lov af 24. April 1903 en højere Almenskole, der dels forbereder sine Elever til Mellemskoleeksamen og endvidere tillige til almindelig Forberedelseeksamen og til Afgangseksamen i sproglig-historisk eller matematisk-naturvidenskabelig Retning.

Til Optagelse i Mellemskolen fordres ifølge kgl. Anordning af 19 Juni 1903 følgende:

1. Dansk, mundtlig. Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Fatteevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han forstaar det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvise sig om, at Eleven har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning

2. Dansk, skriftlig. Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. Regning. Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel med Sikkerhed og have Færdighed i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en hel Multiplikator og dividere dem med en hel Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. Skrivning. Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylde en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. Religion. Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattelige Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

6. Historie. Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaars Pensum.

7. Geografi. Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere

sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. Naturhistorie. Han skal gennem Iagttagelsesundervisning have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyr- og Planteverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

Desuden henledes Læreres og Forældres Opmærksomhed paa Ministeriets Cirkulære om Optagelsesprøven af 22. Juni s. A., hvor der gøres nærmere Rede for Undervisningens Principper og det Maal, der skal tilstræbes ved Undervisningen.

I den gamle Skole optages endnu i Aar til 2. studerende eller Realklasse og følgende Klasser. For 2—4. Klasses Vedkommende vil Fordringerne fremgaa af de Pensa, der i Aar ere gennemgaaede i den nærmest foregaaende Klasse. — For Optagelse i 5. Klasse gælder endnu de gamle Regler, nemlig:

Til Optagelse i 5. Klasse fordres enten, at man har bestaaet 4. Klasses Aarsprøve med mindst 55 Points i samtlige Fag og i Afslutningsfagene (Geografi, Naturhistorie, Tysk, Aritmetik og Geometri for den spr.-hist. Retnings Vedkommende, Geografi, Naturhistorie, Tysk og Latin, mundtlig og skriftlig, for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende) med mindst 20 Points, samt mindst »godt« i Dansk Stil, eller Almindelig Forberedelseseksamen eller Skolelærereksamen med »Meget duelig«, begge supplerede med forskellige Til lægsprøver. Herom gælde følgende Bestemmelser:

Til Almindelig Forberedelseseksamen fordres en samlet Karakterværdi af mindst 80 Points samt »godt« (10 Points) saa vel for den mundtlige som for den skriftlige Prøve i Dansk. For at optages i 5.

Klasses spr.-hist. Afdeling fordres i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik i alt 40 Points, samt Tillægsprøver i Latin (skriftlig og mundtlig) og i Græsk med mindst »godt«. For at optages i 5. Klasses mat.-naturv. Afdeling maa den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie have opnaaet i alt 30 Points og i Tillægsprøve i Latin (skriftlig og mundtlig) mindst »godt«. — I begge Tilfælde fordres der dog tillige en Optagelsesprøve i de ikke afsluttede Fag (Dansk Stil, Historie og Fransk for den spr.-hist. Retnings, samme Fag samt Aritmetik, Geometri og Naturlære for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende).

Til Optagelse for deres Vedkommende, der have bestaaet Skolelærereksamen, fordres desuden en Tillægsprøve i de tre fremmede Sprog med »godt« i hvert Sprog, hvorved de have faaet samme Rettigheder som ved Almindelig Forberedelseseksamen.

Tillægsprøven i Latin kan for den mat.-naturv. Retnings Vedkommende udsættes et Aar, men Tilladelsen hertil indrømmes af Ministeriet i Reglen kun ved en Almindelig Forberedelseseksamen med et særdeles godt Resultat. For den sproglig-hist. Retnings Vedkommende indrømmes en Udsættelse af Tillægsprøve i Latin og Græsk ikke, med mindre man forpligter sig til at blive 2 Aar i 5. Klasse

For øvrigt henvises til den kgl. Anordning af 1. Marts 1895 (meddelt i Indbydelsesskriftet for 1895) med dertil hørende minist. Bekendtgørelse af 12. s. M., samt til de minist. Bekendtgørelser af 31. August 1895 og 16. Januar 1896 (meddelte i Indbydelsesskriftet for 1896).

Indmeldelser af Privatister til Afgangsprøverne, 4. Klasses Hovedeksamen og Tillægsprøverne (ogsaa til den for Farmaceuter, Veterinærer og Tand-

læger anordnede Tillægsprøve i Latin) maa indsendes til Skolen inden 15. April.

Indmeldelser i og Udmeldelser af Skolen maa ske skriftlig, Udmeldelserne senest den sidste Dag i vedkommende Kvartal, da der ellers maa erlægges Betaling for hele det følgende Kvartal.

Ifølge ministeriel Skrv. af 16. Juli optages kvindelige Elever i Skolen, dog kun efter Ansøgning i hvert enkelt Tilfælde, og saaledes, at Skolen ikke har nogen Forpligtelse til at meddele Undervisning i de kvindelige Særfag (jfr. Cirkulære af 31. Juli 1903). Formodentlig vil der dog i Aar blive indført fuld Fællesundervisning i Mellemskolen.

IX. Den højere Almenskoles Ordning m. m.

Loven af 24. April 1903 er meddelt i forrige Skoleaars Indbydelsesskrift. I Aarets Løb er der udstedt flere kgl. Anordninger og ministerielle Cirkulærer eller Skrivelser, dels angaaende Almenskolens Ordning, dels Overgangsbestemmelser for de allerede bestaaende Prøver. At aftrykke alle disse Bestemmelser vilde være altfor vidtløftigt. Her meddeles derfor kun et Par af de vigtigste og en Fortegnelse over de øvrige; et og andet er meddelt i det foregaaende, hvortil henvises. For Lærere og Forældre har flere af disse Bestemmelser stor Betydning, ikke mindst de ministerielle Cirkulærer; de ere jo imidlertid let tilgængelige, dels gennem Lov- og Ministerialtidende, dels gennem Boghandelen, hvor de kunne faas for en Ubetydelighed.

1) 19. Juni 1903. Kgl. Anordning angaaende Op-

- tagelsesprøven til Mellemskolens 1. Klasse (jfr. foran S. 57).
- 2) 22. Juni 1903. Cirkulære fra Ministeriet i Anledning af ovenstaaende kgl. Anordning om Optagelsesprøven. (Meget vigtigt).
 - 3) 25. Juni 1903. Bekendtgørelse angaaende Skolepenge m. m. (Se ovenf. S. 45).
 - 4) 10. Juli 1903. Skriv. fra Ministeriet angaaende Nissens og Stampes Legater. (Se ovenfor S. 47).
 - 5) 16. Juli 1903. Skriv. fra Ministeriet om Optagelse af Piger i Viborg Katedralskole. (Se ovenf. S. 61).
 - 6) 23. Juli 1903. Cirkulære fra Ministeriet om Undervisningen i Mellemskolens 1. Klasse i Skoleaaret 1903—04. (Foreløbige Bestemmelser, tildels ændrede ved den kgl. Anordning af 26. Maj d. A. om Mellemskolens Undervisning).
 - 7) 31. Juli 1903. Kgl. Anordning om Undervisningen i Statens Fællesskole for Dreng og Piger.
 - 8) Samme Dag: Ministerielt Cirkulære om samme Sag.
 - 9) 2. September 1903. Cirkulære fra Ministeriet angaaende Fripladsernes Fordeling. Se ovenf. S. 46).
 - 10) 26. Septbr. 1903. Cirkulære fra Ministeriet, at Eleverne ved Sløjdundervisningen kun skulle betale, hvad de bruge af kostbarere Træsarter, saasom Mahogni, Nøddetræ, Ahorn, Eg, Esk, Alm, Bøg og Frugttræ; Udgifterne til Fyr og Gran afholdes af Skolen.
 - 11) 15. Oktbr. 1903. Bekendtgørelse om Afskaffelse af latinsk Stil ved 4. Klasses Hovedeksamen. Heraf fremhæves: »Ved IV Klasses Hovedeksamen

er Prøven i Latin alene mundtlig. Til Eksamination opgives for Skoledisciples Vedkommende af det hele læste Pensum (se § 2, Stykke 3 i kgl. Anordning af 5. Aug. 1871) saa meget som svarer til omtr. 50 Sider af Cæsar (Gertz's Udg.) samt mindst 30 Kapitler af Ciceros Taler og 500 Vers af Vergil eller Ovid. Eksaminanderne skulle prøves omhyggeligt i latinsk Grammatik, baadé Formlære og Syntaks, og skulle kunne oversætte mundtlig fra Dansk til Latin lette Sætninger med et dem bekendt Gloseforraad, som forelægges dem af Eksaminator til Prøve paa, om de have forstaaet og kunne anvende de syntaktiske Regler«. Træder i Kraft ved Sommereksamen 1904.

- 12) Bekendtgørelse af 23. Oktbr. 1903 med tilsvarende
- 13) ministerielt Cirkulære af 30. Novbr. s. A., hvorved Skolerne bemyndiges til paa visse Betingelser af det i Historie til Alm. Forberedelseseksamen fastsatte Pensum kun at opgive en Del til Overhøring, mod at der gives Undervisning i Samfundslære.
- 14) 30. November 1903. Bekendtgørelse om Ferie og Fridage ved Statens højere Almenskoler:
 - 1) Sommerferie fra 8. Juli (medregnet) i 6 Uger; falder 19. August paa en Lørdag, da begyndes først følgende Mandag.
 - 2) Oktoberferie i Midten af Maaneden, en Søndag og 3. paafølgende Søgnedage.
 - 3) Juleferie fra 23. Decbr. (medregnet) i 14 Dage; men hvis Undervisningen paa ny skulde begynde en Lørdag, afkortes Ferien og der begyndes Fredag.
 - 4) Paaskeferie fra Onsdag før Skærtorsdag til paafølgende Tirsdag (begge Dage medregnet).

- 5) Pinseferie: 5 Søgnedage i Tilslutning til de to Helligdage efter Rektors nærmere Bestemmelse.
- 6) Fastelavnsmandag, Lørdag efter Store Bededag, Kongens og Dronningens Fødselsdage samt Grundlovsdagen er Fridage.
- 7) De Søgnedage, som efter foranstaaende Regler maatte være tilbage af de i Loven foreskrevne 63 Søgnedage, kunne Rektorerne fordele efter deres Skøn som hele og halve Fridage.
- 15) 10. Februar 1904. Bekendtgørelse med tilhørende Cirkulære af s. D., at det i Naturlære ved VI sproglig-historiske Klasses Afgangseksamen, IV Klasses mat.-naturvidensk. Retning og Almindelig Forberedelseseksamen tillades eksamensberettigede Skoler at opgive visse Afsnit af Læren om Lyden og Lyset med forskellige Lempelser i andre Retninger. Kan ogsaa tilstaaes Privatister, dog først i Sommeren 1905.
- 17) 11. Februar 1904. Bekendtgørelse med tilhørende Cirkulære af s. D. om Fordringerne i Græsk ved Afgangseksamen: »Af det hele læste Pensum (se § 4 b Stykke 2 i kgl. Anordn. af 5. August 1871) opgives af Skoledisciple til Eksamen saa meget som svarer til mindst 2000 Vers af Homer, 100 Kapitler af Herodot (som for en mindre Del kan erstattes af anden historisk Læsning) samt omtr. 90 Sider af attisk Græsk, overvejende af filosofisk eller retorisk Indhold. Privatister skulle opgive det hele Pensum. — Meningen er dels at lette Eleverne Læsningen, dels at gøre det muligt mere end hidtil at dvæle ved Skrifternes Indhold og hele det græske Kulturliv, navnlig ved Læsning i Oversættelse af Litteraturværker, som ellers ikke vilde blive læste. Græsktimernes Tal maa derfor ikke indskrænkes. Ved Eksamen

kan Læreren give Eleverne Lejlighed til at vise, hvad Udbytte de har faaet af denne Læsning, uden at der dog derfor opstilles bestemte Eksamenskrav deri.

- 19) 19. Febr. 1904. Ministeriets Skr. om Nissens, Foghs og Stampes Legater (se ovenfor S. 47).
- 20) 15. April 1904. Bekendtgørelse om Undervisning i Matematik: Ved Afgangseksamen skal det fra Begyndelsen af Skoleaaret 1904—5 være tilladt at forbigaa Læren om de trigonometriske Funktioner *secans* og *cosecans*; fra Skoleaarets Begyndelse maa ved Skolernes Undervisning og ved Eksamen kun bruges firecifrede Logaritmetabeller.
- 21) 23. April 1904. Kgl. Anordning om Aarsprøver ved Statens højere Almenskoler.
1. Det overlades til Rektorerne efter Samraad med Skoleraadet, hvorvidt og i hvilket Omfang der skal holdes Halvaarseksamen. Mundtlig og skriftlig Aarsprøve skal holdes i de tre nederste Mellemskoleklasser, de to nederste Gymnasieklasser samt i I—II stud. og Realklasse og i V stud. Klasse.
 2. Undervisningen i disse Klasser fortsættes i det mindste til St. Hansdag, derefter skriftlig Prøve i saa mange Dage som nødvendigt.
 3. Ved den mundtlige Prøve, som er offentlig, skal en Censor være tilstede; til Censor kan Rektor ogsaa vælge skolekyndige Mænd eller Kvinder uden for Skolen.
Rektor bestemmer, efter at have hørt Skoleraadet, om der skal holdes Prøve i alle Fag og i alle Klasser og i hvilket Omfang (hele Aarets Pensum eller kun en Del heraf).
 4. Fire Gange i Skoleaarets Løb, nemlig umiddel-

bart før Efteraarsferien, Juleferien og Paaskeferien samt ved Undervisningens Slutning, skal hver Lærer give hver Elev en Karakter for hans Flid og Dygtighed i Faget; Middeltallet af disse Karakterer bliver Elevens Aarskarakter i Faget. Bliver der holdt Eksamen i Faget sammenlægges Aarskarakteren med Eksamenskarakteren til en Fagkarakter; er der ingen Eksamen i Faget, er Aarskarakteren Fagkarakter.

5. Fagkaraktererne udtrykkes ved følgende Betegnelser: ug = 8, $ug \div$ = 7, mg = 6, $mg \div$ = 5, g = 4, $g \div$ = 3, tg = 1, $tg \div$ = \div 1, mdl = \div 4, slet = \div 8.
6. Ved Aarsprøven i Sommeren 1904 gælder de ved Undervisningens Slutning givne Karakterer som Aarskarakter, med mindre vedkommende Skole allerede hidtil har brugt saadanne Modenhedskarakterer eller Vidnesbyrd i Skoleaarets Løb*).
- 22) 5. Maj 1904. Cirkulære fra Ministeriet, at Beneficieforslaget (der herefter skal gælde for Skoleaaret, ikke som tidligere fra 1. Oktober) først skal indsendes i Begyndelsen af det nye Skoleaar.
- 23) 26. Maj 1904. Kgl. Anordning om Undervisningen i Mellemskolen:

1. Religion.

Den bibelske Historie betragtes som det vigtigste Grundlag i Religionsundervisningen. I nøje Tilknytning til den bibelhistoriske Undervisning bør man give Eleverne noget Kendskab til selve Bibelen og dens Bøgers Rækkefølge og derved Evne

*) Uagtet der i Viborg Skole gives omtr. maanedlige Karakterer for Standpunktet i Faget, vil der dog her i Aar kun blive givet en Aarskarakter ved Slutningen af Undervisningen (ligesom tidligere), da de maanedlige Karakterer ikke fuldt svarer til de i Anordningen forlangte.

til at benytte den. Endelig skulle Eleverne ledes til at naa en sikker Opfattelse af, hvad det er det væsentlige i Bibelen og det elementære i kristelig Tro og Moral, nemlig den kristelige Børnelærdom med den apostolske Bekendelse som Midtpunkt.

Religionsundervisningen, der forudsættes meddelt i evangelisk-luthersk Aand og i Overensstemmelse med vor Kirkes Bekendelsesskrifter, skal dog ikke blot søge sin Styrke og Betydning i, at den er konfessionel, men tillige deri, at den tjener til Udvikling af Barnets religiøse Anlæg, vækker dets Interesse og paavirker dets Hjerter, saa at Eleven altid beholder Følelsen af, at hvad der tales om i Religionstimen er noget, som angaar det virkelige Liv.

2. Dansk (med Svensk).

Eleverne skulle i Dansk gennem alle Klasser øves flittigt Læsning af et for deres Evner passende og til disses Udvikling vel egnet Læsestof, dels et saadant, som er samlet og ordnet i Læsebøger, dels, men først paa det senere Stadium, Litteraturværker uden for Læsebogen; og de skulle ved Anvendelse af alle dertil tjenlige Midler og Undervisningsmaader føres til det Maal, at de kunne læse ethvert prosaisk og ethvert fra Undervisningen dem bekendt poetisk Stykke, hvis Sprogform og Indhold ligger inden for deres Fatteevne, med Færdighed og Sikkerhed, god Udtale og Forstaaelse saavel af Sprog som af Indhold. Ved Udgangen af Skolen skulle de have læst og tilegnet sig en Del værdifulde Værker af den danske (dansk-norske) Skønlitteratur, som er valgte under nøje Hensyn til deres almindelige Fatteevne. Ved Siden af Læsningen paa Skolen skal der stadig gives dem Anvisning paa god Fjæmmelæsning. Endvidere skulle Eleverne øves i Skriftlæsning.

Fremdeles skulle de paa passende Maade øves i Ordforklaring og i mundtlig Fremstilling, saaledes at de ved Udgangen af Skolen ere i Stand til at fremstille i Tale et dem bekendt, simpelt Stof let og klart, i god Orden og i rent Sprog.

Endvidere skulle de gennem jævnt fremadskridende Øvelser i skriftlig Fremstilling føres saa vidt, at de ved Udgangen af Skolen baade kunne skrive en Genfortællingsstil, hvis Indhold passer for deres Alderstrin, og kunne give skriftlige Besvarelser af simple Opgaver, hvis Emne maa forudsættes at være dem bekendt enten fra deres Undervisning eller fra deres Liv i det hele taget, saa at de beherske det, i en alt væsentligt tankerigtigt

ordnet Fremstilling, i et godt Sprog og uden større Fejl i Ret-skrivning og Tegnsætning.

Endelig skulle de under Læsningen i Læsebogen og ved Stilundervisningen indøves i den danske Sproglære og ledes frem til Forstaaelse af Sprogets Bygning, idet Maalet sættes saaledes, at de lære at kende alle Ordklasserne, den regelmæssige Ordbøjning, det væsentlige om Ordenes og Ordformernes Funktion i Sætningen, om Sætningsbygningen og de forskellige Hovedarter af Sætninger samt om Periodebygningen.

Af Svensk skulle Eleverne i de to sidste Klasser læse i alt c. 50 Oktavsider let Prosa og Poesi og lære at gengive det paa ordentlig Dansk.

3. og 4. Engelsk og Tysk.

Undervisningen i de to fremmede Sprog i Mellemskolen skal ledes paa en saadan Maade, at Eleverne ved Udgangen af Skolen kunne godtgøre, at de 1) have en god Udtale og ere fortrolige med det uundværligste Sprogstof ogsaa i dets talte Skikkelse; 2) have erhvervet en saadan Læsefærdighed, at de uden Besvær kunne forstaa en for deres Alderstrins almindelige Standpunkt passende Prosatekst, hvis Sprogbygning er klar og simpel, og hvis Glosseforraad ikke frembyder Vanskeligheder; 3) ere i Stand til med Benyttelse af det mest gængse Ordforraad selv at danne Sætninger paa det fremmede Sprog, der vise, at dettes vigtigste Regler i Formlære og Syntaks ere praktisk indøvede.

5. Historie.

Ved Udgangen af Skolen skal Verdenshistorien være gennemgaaet i fragmentarisk Fremstilling — saaledes at Tiden fra Amerikas Opdagelse og Reformationen er behandlet udførligst — og Danmarkshistorien med den nødvendige Tilknytning til det øvrige Nordens Historie i sammenhængende Fremstilling. Undervisningen skal særlig samle sig om de mest fremtrædende Personligheder og de afgørende Begivenheder; nogle Hovedpunkter af Samfundslæren medtages paa passende Steder. Eleverne skulle stadig indøves i en lille Tidstabel med de vigtigste Navne og Aarstal.

6. Geografi.

Undervisningen skal give Eleverne Kendskab til Jordens Overflade med dens Have og Lande og herunder i store Træk gøre dem bekendt baade med Landenes Overfladeforhold, deres

Klima, Dyre- og Planteliv og med det Menneskeliv, som leves i Jordens forskellige Egne. Der lægges særlig Vægt paa, at Eleverne, hvor det er muligt, ledes til Forstaaelse af de geografiske Fænomener og lære at opfatte dem i deres indbyrdes Sammenhæng. Fremdeles maa der overalt tilstræbes Anskuelighed ved stadig Benyttelse af Landkort, Billeder m. m.; navnlig er det af Vigtighed, at Eleverne lære at kende og forstaa deres Landkort.

Undervisningen maa ikke for stærkt samles om Navne og Talstørrelser og ikke heller om den matematiske Geografi, hvoraf kun det allervigtigste medtages, men derimod bør den samle sig mere om den fysiske og for Evropas Vedkommende derhos navnlig om den politiske Geografi. Mest udførlig gennemgaaes Landene i Evropa og da navnlig de, med hvilke vort Land staar i livligst Forbindelse. Danmark (og Sønderjylland) med de danske Bilande gennemgaaes i alle Henseender udførligt.

7. Naturhistorie.

Naturhistorieundervisningen skal ved Anskuelsesstof hentet fra Dyre- og Planteverdenen lære Eleverne at iagttage nøiagtigt og fuldstændigt samt at beskrive det iagttagne klart, i god Orden og med Fremhævelse af det væsentlige. Undervisningen skal paa Grundlag af denne Iagttagelse give Eleverne et paa nogle Punkter mere, paa andre mindre omfattende Kendskab til den organiske Naturs (særlig den Eleverne omgivende Naturs) Hovedformer og til disses vigtigste Bygningsforhold, især forsaavidt de staa i Forbindelse med Organismernes Levevis og Opholdssted, samt øve Eleverne i at opfatte denne Forbindelse gennem simple Slutninger. Endvidere skal Undervisningen, ligeledes paa Grundlag af Iagttagelse, lære Eleverne at se Slægtskabsforholdet mellem de forskellige Organismer. Ogsaa den Nytte, som Mennesket har af Dyr og Planter, bør paavises.

I Zoologien samles Undervisningen om et begrænset Antal typiske Former, om hvilke de øvrige grupperes. Som et særligt Afsnit medtages Hovedtrækkene af det menneskelige Legemes Bygning og dets forskellige Organers Virksomheder. Hertil maa knyttes de væsentligste Træk af Sundhedslæren. I Botanikken behandles ligeledes paa Begyndelsestrinet en Række lette typiske Former af Blomsterplanter, senere hen vanskeligere typiske Former af Blomsterplanter og enkelte blomsterløse Planter. Desuden gennemgaaes, saa vidt muligt ved Iagttagelse af simple Forsøg, Hovedtrækkene af

Frøets Spiring og Plantens Vækst samt det vigtigste om Ernæring og Stofskifte.

Tillige omtales og belyses ved Forsøg saadanne kemiske Forbindelser og Forhold, der ere af Vigtighed for Ernæringen og Livsfunktionerne.

8. Naturlære.

Undervisningen i Naturlære skal meddele Eleverne et ganske elementært, paa simple Forsøg grundet Kendskab til en Række af Naturens almindelige Fænomener: Tyngden, Luften og dens Tryk; Vædskestryk, Archimedes's Lov med Anvendelser, Varme, Magnetisme og Elektricitet; nogle af de vigtigste uorganiske Forbindelser af forskellig Art, deres kemiske Egenskaber og de Grundstoffer, hvoraf de ere sammensatte; Lyd og Lys, samt det allermost elementære af Bevægelseslæren, Arbejde og Maskiner.

9. Regning og Matematik.

a. Regning. Efter at Reglerne for Regning med almindelig Brøk og Decimalbrøk — herunder Reglerne for Bestemmelsen af to Tals største fælles Maal (Forkortningstallet) og for flere Tals mindste fælles Mængfold (Generalnævneren) — ere lært og tilbørlig indøvede, gennemgaaes efterhaanden enkelt og sammensat Forholdsregning (Reguladetri), Procentregning, simpel Rentesregning, Delingsregning, Blandingsregning, Beregning af ganske simple Arealer og Rumfang. Endelig øves Eleverne i at føre et simpelt Regnskab.

b. Aritmetik. I Tilknytning til den forudgaaende Regneundervisning gennemgaaes Læren om Addition, Subtraktion, Multiplikation og Division med hele og brudne Tal (herunder Decimalbrøk), positive og negative Tal; om Potensopløftning med positiv hel Eksponent; om Primtal (et Tals Opløsning i Primfaktorer) og et Tals Delelighed med 2, 3, 4, 5, 9 og 11; om ligefrem og omvendt proportionale Størrelser; om Ligninger af første Grad med en og flere ubekendte. Af Læren om Rodstørrelser medtages kun Kvadratrod. Det vises ved Eksempler, hvorledes Grænserne for en irrational Kvadratrod kan indsnævres, saa meget det skal være; dernæst indøves den sædvanlige Metode til Kvadratroduddragning af hele Tal og Decimalbrøker, saaledes at Metodens Rigthighed dog kun paavises gennem Eksempler; endelig medtages Sætningerne om Kvadratroduddragning af et Produkt og af en Kvotient samt om Multiplikation og Division af Kvadratrødder. Fremdeles Løsning af kvadratiske Ligninger med Talkoefficienter, uden at dog nogen Formel kræves lært udenad.

c. *Geometri.* Undervisningen heri skal omfatte følgende Afsnit af Plangeometrien i elementær Fremstilling: den rette Linies og Planens Grundegenskaber; rette Liniestykkers Lige- og Uligestorhed og Maaling; Vinkler, deres Lige- og Uligestorhed samt Maaling; parallelle Linier; Trekanter (Kongruens, Lige- og Uligestorhed af Sider og Vinkler, Skraalinier); Firkanter (Trapezet, Parallelelogrammer); Cirklen (Stilling til en ret Linie, to Cirklers indbyrdes Stilling, Vinklers Afhængighed af Cirkelbuer); Arealer af Polygoner (Cirkelns Længde og Areal skal være bekendt, men kræves ikke udledet matematisk); Sætningen om Sidernes Proportionalitet i ensvinklede Trekanter (Beviset føres kun for det Tilfælde, hvor Siderne ere kommensurable) med nogle af de sædvanlige Anvendelser til Beregning af Liniestykkers Længde, derunder Sætninger om den retvinklede Trekant.

Der skal helt igennem lægges særlig Vægt paa Læsning af simple Konstruktionsopgaver, hvorhos Eleverne indøves i at udføre den herhen hørende Tegning ordentlig og nøiagtig.

10. Skrivning.

Det Maal, der ved Undervisningen skal tilstræbes, er, at Eleverne ved Udgangen af Skolen kunne skrive en regelmæssig og tydelig Haandskrift. De nødvendige Øvelser i Skønskrift bør derfor forbindes med Øvelser i Haandskrift.

11. Tegning.

Undervisningen bør i Tilslutning til Børnenes Trang til gennem Tegning at gengive de dem omgivende Genstande udelukkende tilstræbe Skærpelse af Elevernes Iagttagelses- og Gengivelsesevne.

Undervisningen, der har et ganske alment Maal, skal forfølge dette uden at fortabe sig i specielle Hensyn af nogen Art og knyttes til en fremadskridende Række Øvelser i at opfatte og ved Frihaandstegning gengive virkelige Genstande.

12. Gymnastik (Legemsøvelser).

Maalet er at give Børnene et saadant Herredømme over Legemet, at dette kan blive et fortrinligt og lydigt Redskab i Aandens Tjeneste, saa at den aandelige Virksomhed ikke hæmmes ved legemlig Ubehjælpssomhed eller Træghed, men derimod fremmes gennem Udvikling af Elevernes Agtpaagivenhed, Snarraadighed og Mod. Undervisningen skal derfor gennem Legemsøvelser, afpassede efter Elevernes Alder, retlede Legemets Vækst

paa en sund og naturlig Maade, saa at alle Dele af dette komme til deres Ret og til harmonisk Udvikling under denne Vækst. Undervisningen skal ske paa Grundlag af den autoriserede Haandbog i Gymnastik.

13. Kvindeligt Haandarbejde.

Undervisningens Maal skal være at give Børnene en saadan Færdighed i almindelige kvindelige Haandarbejder, at Barnet ved Udgangen af Skolen paa egen Haand kan sy, lappe, strikke og stoppe de nødvendige Klædningsstykker, ligesom det maa have en vis Færdighed i Tegning af disse. Gennem passende Øvelser, der alle sigte til dette Maal, bør der stræbes efter at udvikle Barnets Øje og Haand og vække dets Interesse for og Forstaaelse af denne Art Arbejde, der har saa stor og praktisk Betydning i Livet.

14. Sang.

Undervisningens Maal er at udvikle Elevernes Stemme og Øre. Eleverne skulle indøves i eenstemmig Sang af et passende Udvalg af vore Fædrelands- og Folkesange saa vel som af de almindeligst benyttede Salmer og bibelhistoriske Sange, samt, naar den eenstemmige Sang er tilfredsstillende, tillige i flerstemmig Sang. Endvidere skulle Eleverne undervises i Musikens Elementarlære (Noder, Rytme, Intervaller m. m), anvendt i Sang, saa at de opnaa Færdighed i at synge en let Sang i en af de letteste Tonarter fra Bladet.

15. Sløjd eller andet Legemsarbejde.

Undervisningen heri skal i Overensstemmelse med Børnenes Anlæg og Trang til praktisk Livsvirksomhed og med Sundhedens Krav tilstræbe en almen Udvikling af Elevernes praktiske Evner og Anlæg og give dem Interesse og Respekt for det legemlige Arbejde.

16. Kvindelig Husgerning.

Undervisningens Maal skal være at give Børnene Øvelse i husligt Arbejde, særlig Madlavning, at lære dem Forstaaelsen af dettes Betydning for ethvert vel ordnet Hjem og for det enkelte Menneskes hele Velfærd og derved bibringe dem Lyst til og Respekt for denne Art af Arbejde.

17. Latin.

Eleverne skulle gennem Læsning af en Elementarbog med

løse Eksempler og ved Indøvelse af et Formlæreskema omhyggeligt og grundigt lære den regelmæssige latinske Formlære og vinde Sikkerhed i dens Regler; af Uregelmæssighederne skal kun det allervæsentligste og nødvendigste tages med. Dernæst skal der læses ca. 20—25 Sider sammenhængende Læsning, lette Stykker af latinske (særlig historiske) Forfattere, som ved Bearbejdelse har faaet den før Begyndelsesklassens Standpunkt passende Form; under denne Læsning skal Indøvelsen i Formlæren stadig fortsættes, og tillige skulle Eleverne ved praktisk Iagttagelse og gennem mundtlig Meddelelse stifte Bekendtskab med en Række af de mest fremtrædende syntaktiske Fænomener (af Kasus- og Moduslæren), som let sammenhængende Læsning naturlig vil frembyde Eksempler paa. Ved Læsningen saavel af de løse Eksempler som af de sammenhængende Stykker skulle Eleverne vinde sikkert Kendskab til et Glosseforraad af ca. 1200—1500 til det almindelige Sprogstof hørende Ord.

18. Fransk.

Efter en passende Begynderbog gennemgaas der først en Række meget simple Elementarøvelser; senere læses der lette, i moderne og sædvanlig Sprogform holdte historiske og novelistiske Læsestykker, hvoraf der i Aarets Løb gennemlæses 40—50 Sider. Eleverne indøves i en god Udtale og maa opnaa sikker Kundskab i det væsentligste og nødvendigste af den franske Formlære.

24) 31. Maj 1904. Cirkulære til samtlige Rektorer og Bestyrere af de eksamensberettigede højere Almenskoler angaaende Undervisningen i Mellemkolen:

Ved at tilstille Skolen et Antal Eksemplarer af den under 26de Maj d. A. udfærdigede kgl. Anordning angaaende Undervisningen i Mellemkolen skal Ministeriet til Forstaaelse og Anvendelse af de deri givne Forskrifter ikke undlade at meddele følgende.

Anordningen gælder direkte kun for Statens højere Almenskoler, for hvilke Ministeriet herved for Drengeskolens Vedkommende vil have fastsat følgende *Normaltimeplan* beregnet paa Undervisningstimer paa 50 Minutter:

	I Kl.	II Kl.	III Kl.	IV Kl.	I alt
Religion	2	2	2	1	7
Dansk	5	4	4	5	18
Engelsk	6	3	3	3	15
Tysk	»	5	4	4	13
Historie	3	2	3	2	10
Geografi	2	2	2	2	8
Naturhistorie	2	2	2	2	8
Naturlære	2	2	2	2	8
Regning og Matematik	4	5	6	7	22
Skrivning	2	1	1	1	5
Tegning	2	2	1	1	6
	30	30	30	30	120
Gymnastik (Legemsøvelser)..	4	4	4	4	
Sang	2	2	1	»	

Anmærkning:

Skolerne kunne efter eget Valg begynde med Engelsk eller Tysk; begyndes med Tysk, bliver Timetallet for dette Sprog 6 + 3 + 3 + 3 og for Engelsk 0 + 5 + 4 + 4.

Denne Plan skal dog ikke for de nævnte Skolers Vedkommende betragtes som en almindelig og ufravigelig Norm i dens Enkeltheder, idet Erfaringen og Forholdene i de enkelte Skoler kunne foranledige fuldkomment berettigede Afvigelser fra samme, hvilke imidlertid ikke kunne foretages uden Ministeriets Samtykke, ligesom ogsaa Forslag til de aarlige Fag- og Timefordelinger som hidtil blive at forelægge Ministeriet til Approbation.

Ved Fag- og Timefordelingerne vil der for øvrigt for hver enkelt Statsskoles Vedkommende være at tage Bestemmelse om, hvorledes eventuelt Timer til Latin eller Fransk i 4de Klasse samt til Sløjd (eller andet Legemsarbejde), til kvindeligt Haandarbejde og til kvindelig Husgerning ville være at tilvejebringe ved Nedsættelse af det ugentlige Timetal i andre Fag. Den for fjerde Klasse bestemte Religionstime vil Ministeriet kræve bevaret for alle Elever, der deltage i Skolens Religionsundervisning, jfr. Loven af 24de April 1903 § 7; Timeplanen maa derfor lægges saaledes, at ogsaa de Elever, der forberedes til Konfirmationen, ikke behøve at forsømme denne Time.

For de private og kommunale Skolers Vedkommende vil

Ministeriet, for saa vidt de i Henhold til Lov af 24de April 1903 § 18 maatte ønske at opnaa Ret til at afholde Mellemskoleeksamen med deraf flydende øvrige Fordele, kræve, at de føre deres Elever til samme Maal og i alt Fald i de *væsentligste* Henseender ad samme Veje som Statens Skoler; de nævnte Skoler maa derfor naar de til sin Tid ansøge om Tilladelse til at afholde Mellemskoleeksamen, hertil indsende et Forslag til Timeplan.

Ved Udarbejdelsen af den enkelte Skoles Timeplan vil der altid, med den omstaaende Normaltimeplan som Grundlag, være at tage Hensyn til det Maal, der skal naas inden Udgangen af Skolen, og til de Krav, der ville blive stillede til Mellemskoleeksamen. Disse Krav ville blive fastsatte i en særlig Anordning angaaende Mellemskoleeksamen, hvilken Anordning man imidlertid ikke anser det for hensigtsmæssig at søge endelig udfærdiget, førend Erfaringen har vist, hvad der kan naas i Mellemskolen. Til foreløbig Vejledning for Skolerne skal man dog allerede nu give en Oversigt over, hvilke Krav man for Tiden mener at kunne stille ved Mellemskoleeksamen under nøje Hensyntagen til, at Mellemskoleeksamen skal være en **afsluttende Aarsprøve**, idet man aftrykker et af Ministeriet udarbejdet foreløbigt

Udkast til Eksamensanordning for Mellemskolen.

§ 1.

Fordringerne i de enkelte Fag fastsættes saaledes:

1. Dansk (med Svensk).

a. Skriftlig Dansk. Eleverne skulle skrive en Genfortællingsstil og en bunden (fortællende eller beskrivende) Stil eller en friere (fortællende eller skildrende) Stil over et ikke meget omfattende Emne, som de, naar deres Undervisning er ledet paa forsvarlig Maade i Overensstemmelse med Anordningens og Undervisningsplanens Krav, maa antages at kunne magte. Ved Bedømmelsen skal der fortrinsvis ses paa, at Tankerne ere rigtigt og klart udtrykte i et godt Sprog.

b. Mundtlig Dansk. Der opgives af samtlige Elever i en Skole til Eksamen i alt mindst 150 Sider, dels afsluttede Stykker af den i 4. Klasse benyttede Læsebog saavel af fagligt som af skønlitterært Indhold, baade Prosa og Poesi, dels af Litteraturlæsning uden for Læsebogen en eller flere Prosafortællinger af nyere dansk (eller norsk) Litteratur; desuden opgives et enkelt større Digterværk (en Komædie af Holberg, en Tragedie eller et andet større Digt af Oehlenschläger, et større Skuespil af Hei-

berg, Hertz, Hostrup, Bjørnson eller andre, o. s. fr.). Ud over dette Pensum, som skal være gennemgaaet med Eleverne i 4. Klasse, skal det staa enhver Elev, der selv vil det, frit for at opgive et eller andet Litteraturværk, som han har læst paa egen Haand; men der maa intet Krav stilles til nogen herom, og det maa ikke skade nogen, om han ikke gør det.

Hver Elev skal prøves i Oplæsning af et ikke tidligere læst Prosastykke, som efter Indhold og Sprogform ikke maa være vanskeligere end den Læsning, han er vant til fra Undervisningen, og derhos af et Stykke i Vers, som maa være ham bekendt fra Undervisningen i Aarets Løb. Hvilke Krav man maa stille til Oplæsningen, fremgaar tilstrækkeligt af Anordningen om Undervisningen. Eleven skal kunne gøre Rede for, hvad der er Hovedindholdet af det, han har læst op. Fremdeles skal den eksaminerende Lærer føre Samtale med ham om et eller andet passende afrundet Stykke af det opgivne Eksamenspensum og prøve, hvorvidt han er i Stand til at gengive dets Hovedindhold med egne Ord, og om han har forstaaet det efter Indhold og, hvor der er Anledning dertil, ogsaa efter det sproglige Udtryk. Hvis Læreren ud over dette vil forelægge Eleven Spørgsmaal, som denne efter hans Mening kan besvare, skal det staa ham frit for.

I Svensk opgives af det læste Pensum c. 25 Sider. Der skal prøves i Oplæsning af et prosaisk eller poetisk Stykke, og Eleven maa derhos enten oversætte det eller frit gengive dets Indhold for at vise, at han har forstaaet det læste. Det er ikke nødvendigt, at alle Eksaminanderne prøves i Svensk.

2 og 3. Engelsk og Tysk.

Prøven er mundtlig. Der opgives mindst 50 Sider, der maa være læste i det forløbne Aar. Der prøves i et Stykke heraf og i et ganske kort ulæst Stykke af letfatteligt Indhold og af en klar og simpel Sprogform. Forstaaelsen prøves efter Lærerens Valg enten ved Samtale i det fremmede Sprog om det oplæste Stykke (eventuelt Genfortælling af det) eller ved Oversættelse paa Dansk. Oversættelse (af enkelte Punkter eller af hele Stykket) skal forlanges, hvis vedkommende Stykke ikke egner sig til Forklaring paa det fremmede Sprog, eller hvis Elevens fulde Forstaaelse ikke er lagt for Dagen ved Samtalen; ved Bedømmelsen af denne Oversættelse bør Hovedvægten lægges paa det Kendskab til det fremmede Sprogstof, som den udviser. Eksaminationen i Grammatik maa især gaa ud paa Dannelse af lette Smaasætninger i Tilknytning til det Stykke, hvori der prøves.

4. Historie.

Prøven er mundtlig, saaledes at der dels gives Eksaminanden Lejlighed til sammenhængende Fremstilling, dels kræves Besvarelse af enkelte ham forelagte Spørgsmaal.

5. Geografi.

Prøven er mundtlig og bør i saa høj Grad som muligt knyttes til Kort, Billeder eller andet Anskuelsesstof.

6. Naturhistorie.

Ved Prøven, som er mundtlig, maa Eleverne vise, at de have naaet, hvad der er Fagets Maal. Eksaminationen bør derfor for Dyre- og Planterigets Vedkommende hovedsagelig gaa ud paa at undersøge, om Eleverne ere i Stand til at beskrive forelagte Genstande samt gøre Rede for de forskellige Organer, deres Betydning og Arbejde. Ogsaa Prøven i, hvad der er lært om Menneskelegemet, maa saa vidt muligt foretages paa Grundlag af forelagte Genstande. I Sundhedslære og i Kemi eksamineres saaledes, at Spørgsmaalet heri ikke for nogen Eksaminand maa blive Hovedspørgsmaalet, og saaledes, at det ikke er nødvendigt, at alle Eksaminanderne prøves heri.

7. Naturlære.

Prøven er mundtlig. Der eksamineres saaledes, at der gives enten eet større eller 2 mindre Spørgsmaal, hvoraf det ene da kan være af kemisk Art; dog maa Spørgsmaalet i Kemi ikke for nogen Eksaminand blive Hovedspørgsmaalet.

8. Regning og Matematik.

Prøven er saavel skriftlig som mundtlig.

a. Regning. Ved den skriftlige Prøve forelægges to eller flere Opgaver, som kræve simple Anvendelser af de indøvede Regneregler. Ved den mundtlige Prøve undersøges Elevens Forstaaelse af Regnereglerne og hans Færdighed i deres Anvendelse.

b. og c. Aritmetik og Geometri.

Ved den skriftlige Prøve forelægges to Opgaver, som kræve simple Anvendelser af Sætninger og Metoder for hele det læste Pensum; den ene af disse skal være en Konstruktionsopgave, ved hvis Bedømmelse der ogsaa tages Hensyn til Tegningens Udførelse, den anden en Beregningsopgave eller en Ligning. Ved den mundtlige Prøve, ved hvilken der fortrinsvis eksamineres i Geometri, lægges der Vægt paa, om Eleven formaar at give en nøjagtig og klar Fremstilling af det lærte.

9. Latin.

Til Prøven, der alene er mundtlig, opgives kun, hvad der er læst af sammenhængende Læsning; Eleverne maa kunne oversætte de Stykker heraf, der forelægges dem, med sikker Forstaaelse. Desuden skulle de prøves nøje i det grammatiske Pensum, hvori de ere blevne indøvede; de maa ligeledes vise, at de ere sikkert bekendte med det hele Glosseforraad, de have lært.

10. Fransk.

Ved Prøven, som blot er mundtlig, eksamineres Eleverne i et Stykke af det i Aarets Løb læste Pensum, i alt c. 40 Sider, Elementarøvelserne ikke medregnede. Der kræves flydende Op-læsning med god Udtale og en sikker Oversættelse. Eksaminationen i Grammatik maa ikke bestaa i, at Eleverne opramse grammatiske Regler; deres Kundskaber i Formlæren prøves ved, at Læreren lader dem danne simple, smaa franske Sætninger paa Grundlag af den oversatte Tekst, med Forandring af Verbernes Tider, Pronominerne o. s. v.

11. Religion. Heri holdes ingen Prøve.

12—15. I Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde, Sløjd eller andet Legemsarbejde fremlægges de i sidste Aar paa Skolen udføre Arbejder til Bedømmelse; der afholdes ingen særlig Prøve i noget af disse Fag.

16—18. I Gymnastik (Legemsøvelser), Sang og kvindeligt Husgerning afsluttes med en sædvanlig Opvisning.

§ 2-

De i foranstaaende Paragraf nævnte skriftlige Opgaver i Dansk samt i Regning og Matematik gives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 3.

Baade skriftlige og mundtlige Prøver bedømmes af to, hvoraf den ene skal være Faglæreren, den anden enten en af Ministeriet beskikket Censor eller en af Skolen foreslaaet og af Ministeriet godkendt Censor; den sidste kan være en anden af Skolens Lærere.

§ 4.

For hver af de to skriftlige Prøver, nemlig i Dansk samt i Regning og Matematik, og for hver af de mundtlige Prøver samt for Orden med de skriftlige Arbejder gives 1 Karakter.

Der anvendes følgende Karakterbetegnelser med de ved føjede Værdier: $ug = 8$, $ug\div = 7$, $mg = 6$, $mg\div = 5$, $g = 4$, $g\div = 3$, $tg = 1$, $tg\div = \div 1$, $mdl = \div 4$, $slet = \div 8$.

§ 5.

Fagkaraktererne for de i § 4 omhandlede Fag dannes ved Sammenlægning af en Aarskarakter og Eksamenskarakteren; Aarskarakteren udfindes som Middeltal af de Karakterer, som fire Gange i Skoleaarets Løb, umiddelbart før Efteraarsferien og Juleferien, ved Udgangen af Marts Maaned og ved Undervisningens Slutning ere givne hver Elev af Lærerne for hans Flid og Dygtighed i Faget. Aarskarakteren udtrykkes ligeledes med en af de i § 4 nævnte Betegnelser.

§ 6.

For Skrivning, Tegning, kvindeligt Haandarbejde samt Sløjd eller andet Legemsarbejde bliver Fagkarakteren Resultatet af Bedømmelsen af de i Henhold til § 1 fremlagte Arbejder og af Aarskarakteren for disse Fag, bestemt paa den i foregaaende Paragraf fastsatte Maade.

For Gymnastik (Legemsøvelser), Sang og kvindelig Husgerning skal Aarskarakteren paaføres Eksamensbeviset som Fagkarakter.

§ 7.

Til at bestaa Mellemskoleeksamen kræves:

- 1) mindst g i dansk Stil;
- 2) at Gennemsnitsværdien for alle de i §§ 4 og 5 nævnte Fagkarakterer — dog undtagen Karaktererne for Latin og Fransk — mindst er $g\div$.

§ 8.

For Mellemskoleeksamen for Privatister efter § 19 i Loven af 24de April 1903 gælde Regler svarende til ovenstaaende, men med de af de særlige Forhold nødvendiggjorte Undtagelser.

§ 9.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at fastsætte de nærmere Bestemmelser, som maatte være nødvendige for Gennemførelsen af denne Anordning.

En ministeriel Bekendtgørelse, indeholdende Vejledninger til Undervisningens nærmere Gennemførelse vil blive udstedt inden det nye Skoleaars Begyndelse.

X. Videnskabelige Samlinger.

Offenligt Bogudlaan finder som hidtil Sted hver Tirsdag og Lørdag Kl. 2—3 (dog ikke i Ferierne). Bogsamlingens Forøgelse er fortsat ligesom tidligere. En fuldstændig Fortegnelse heraf vil blive meddelt i næste Aars Indbydelsesskrift. Det samme gælder de øvrige Samlinger (Fysisk Samling, naturhistorisk Samling osv).

XI. Afgangs- og Aarsprøver 1904.

De skriftlige Prøver for VI og IV Klasse holdes i Dagene fra 9.—14. Juni, for de øvrige Klasser 24.—27. Juni. De mundtlige Prøver holdes efter nedenstaaende Oversigt. I Censuren ved VI og IV Klasses Prøver deltager som Medlem af Undervisningsinspektionen Dr. phil. N. Nielsen (**N**) Matematik i VI og IV. Som beskikkede Censorer: Cand. Andreasen (**A**) Latin i VI og IV, Græsk i VI; Adjunkt C. Dybdahl (**C. D.**) Tysk og Engelsk i VI og IV; Magister sc. Ette (**E.**) Fysik i VI og IV Rl.; Cand. mag. Gormsen (**Gm.**) Naturhistorie i IV; Arkivar G. Hornemann (**G. H.**) Historie i VI og IV Rl.; Adjunkt Dr. phil. K. Mortensen (**K. M.**) Dansk i VI og IV, Oldnordisk i VI; Overlærer Secher (**Sø.**) Fransk i VI og IV Rl.

De mundtlige Prøver holdes i Klasseværelserne B, C, H, I, K og M. Bogstavordenen følges, dog saaledes at Disciplene skiftes til at begynde. Privatisterne prøves efter den tilsvarende Klasse.

Mundtlige Prøver.

Mandag d. 20. Juni.

- H. Kl. 8. VI (5). **Tysk.** R. **C. D.** Lf.
 H. — 11. VI (5). **Engelsk.** S. **C. D.** Ha.
 H. — 5. IV Rl. (5). **Engelsk.** S. **C. D.** Ha.

Tirsdag d. 21. Juni.

- H. Kl. 8. IV (11 + 5). **Tysk.** R. **C. D.** Lf.

Torsdag d. 23. Juni.

- H. Kl. 8. VI (5). **Latin.** Ha. **A. O.**
 H. — 4. IV (11). **Latin.** R. **A. O.**

Fredag d. 24. Juni.

- H. Kl. 8. VI (5) + IV Till. (2). **Græsk.** O. **A. T.**
 H. — 2. IV Till. (7) + 1 Farm. **Latin.** R. **A. O.**

Lørdag d. 25. Juni.

- H. Kl. 8. VI⁽¹⁰⁾. { **Dansk** og } H. **K. M. T.**
 { **Oldnordisk.** } T. **K. M. H.**
 H. Kl. 4. IV Rl. (5). **Dansk.** T. **K. M.** Lf.
 (IV st. Stile. T. **K. M.** Lf.).
 K. — 1 Rl. **Engelsk.** S. Ha.

Mandag d. 27. Juni.

- H. Kl. 8. VI m. (5). **Fysik.** P. **E. L.**
 K. — III st. Geografi. Mt. Ml.
 B. — I. Dansk. T. Lf.
 B. Kl. 11. II Rl. **Engelsk.** Ha. S.
 I. — 1. Mkl. Naturhistorie. Mt. Ml.
 M. — Forb. Dansk. h. Lf.
 H. Kl. 12. VI spr. (5). **Fysik.** P. **E. L.**
 B. Kl. 4. { V. } Tysk. { R. Cl.
 { III st. } { Cl. R.
 H. — IV st. **Historie.** H. O. Lf.
 K. — III Rl. Geografi. Mt. Ml.
 K. Kl. 5. IV Rl. (5). **Fysik.** P. **E. L.**

Tirsdag d. 28. Juni.

Kl. 8 præcis: Optagelsesprøve.

Onsdag d. 29. Juni.

- H. Kl. 8. IV. **Fransk.** S. T. Ha.
 K. — V. Historie. H. O.
 B. — III st. Matematik. L. Mlr.
 M. — Forb. Naturhistorie. Mt. P.
 K. Kl. 11. II st. Matematik. Ml. P.
 B. — I st. Latin. O. R.
 M. — 1. Mkl. Geografi. Mt. Ha.
 K. Kl. 4. III Rl. Matematik. L. Mlr.
 B. — II st. Latin. Ha. S.

Torsdag d. 30. Juni.

- H. Kl. 8. VI m. (5). **Matematik.** Ml. **N. L.**
 K. — V. Latin. O. Ha.
 B. — II st. Geografi. Mt. Lf.
 K. Kl. 11. II Rl. Geografi. Mt. Lf.
 B. — I. Fransk. S. Ha.
 M. — 1. Mkl. Historie. O. h.
 H. Kl. 4. IV Rl. + st. (5 + 6). **Matematik.** L. **N. Ml.**
 K. — Forb. Geografi. Ha. Mt.

Fredag d. 1. Juli.

- H. Kl. 8. VI (10). **Historie.** H. **G. H. O.**
 B. — $\left. \begin{array}{l} \text{V.} \\ \text{III Rl.} \end{array} \right\} \text{Engelsk.} \left\{ \begin{array}{l} \text{S. Ha.} \\ \text{Ha. S.} \end{array} \right.$
 K. — IV st. (5). **Matematik.** L. **N. Ml.**
 M. — III st. Latin. T. R.
 I. — II st. Naturhistorie. Mt. Lærer Pedersen.
 I. Kl. 11. I. Naturhistorie. Mt. Lærer Pedersen.
 K. Kl. 4. V. Fransk. S. Ha.
 H. — IV Rl. (5). **Historie.** O. **G. H. H.**
 I. — II Rl. Naturhistorie. Mt. Lærer Pedersen.
 B. — 1. Mkl. Tysk. m. Lf.

Lørdag d. 2 Juli.

K.	Kl. 8.	V.	} Dansk og Oldnordisk.	H. T.
				T. H.
H.	—	IV st.	Geografi.	Mt. Ml. Ha.
B.	—	III st.	Historie.	Lf. O.
K.	Kl. 11.	III Rl.	Historie.	O. Lf.
B.	—	1. Mkl.	Dansk.	h. T.
H.	Kl. 4.	IV Rl.	Geografi.	Mt. Ml. Ha.
B.	—	II Rl.	Fransk	S. Cl.
M.	—	Forb.	Historie.	Lf. O.

Mandag d. 4. Juli.

K.	Kl. 8.	V m.	+ s.	Fysik.	P. L.
I.	—	IV st.	(11).	Naturhistorie.	Mt. Gm. Ml.
B.	—	III st.		Græsk.	T. R.
M.	—	I.		Historie.	Ha. S.
C.	--	Forb.		Religion.	Lf. Cl.
K.	Kl. 11.	II st.		Tysk.	Lf. R.
H.	Kl. 4.	IV Rl.	(5).	Naturhistorie.	Mt. Gm. Ml.
K.	—	III Rl.		Fransk.	Ha. S.
B.	—	II Rl.		Tysk.	Lf. R.

Tirsdag d. 5. Juli.

H.	Kl. 8.	VI (10).	Fransk.	S. Se.	Ha.
K.	—	V.	Græsk.	O.	T.
B.	—	V.	Matematik.	L.	Ml.
I.	Kl. 11.	III st.	Naturhistorie.	Mt.	Ml.
K.	—	II Rl.	Dansk.	Lf.	T.
H.	Kl. 4.	IV Rl.	(3) + Till. (3).	Fransk.	S. Se. Ha.
I.	—	III Rl.	Naturhistorie.	Mt.	Ml.

Onsdag d. 6. Juli.

H.	Kl. 8.	IV spr.	Græsk.	T. R. O
K.	—	IV m.	Fysik.	P. Ml. L.
B.	—	III st.	Fransk.	Ha. Cl.

(Onsdag d. 6. Juli.)

M. Kl. 8. III Rl. Dansk. Lf. S.

K. Kl. 11. III R. Tysk. Cl. R.

Kl. 1. Alle Sangere møde til Prøve i Sangklassen.

Optagelsesprøven for Elever, indmeldte til Katedralskolens forskellige Klasser, er fastsat til **Tirsdag den 28. Juni Kl. 8 præcis**, for Elever, der er indmeldte til V Kl. eller af særlige Grunde ikke har kunnet give Møde den 28. Juni, til **Fredag den 19. August Kl. 9.**

Torsdag den 7. Juli Kl. 1 holdes Slutningsmødet, hvor Prøvernes Udfald og Omflytningen vil blive bekendtgjort. Derefter begynder Sommerferien, der varer til **Fredag den 19. August**, da alle Elever maa indfinde sig **Kl. 1 Eftm.**

Forældre og Værger samt alle, der har Interesse for Skolens Gerning, indbydes til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningsmødet.

Viborg Katedralskole, den 15. Juni 1904.

A. Heise.

